

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI INSPEKTORAT
10000 ZAGREB – Šubićeva 29

KLASA: 011-02/23-02-1

URBROJ: 443-01-05-02-23-21

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI PROVEDBENOG
PROGRAMA
DRŽAVNOG INSPEKTORATA ZA 2022. GODINU**
(Razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine)

Zagreb, siječanj 2023.

Sadržaj:

1. PREGLED STANJA.....	3
2. IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA	13
2.1. ANALIZA STATUSA PROVEDBE MJERA	13
2.2. PODACI O UTROŠENIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA	14
2.3. OSTVARENI NAPREDAK U PROVEDBI MJERA	15
3. DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA.....	34
4. Prilog.....	41

1. PREGLED STANJA

Stupanjem na snagu Zakona o Državnom inspektoratu dana 1. travnja 2019. godine („Narodne novine“, br. 115/18) uređeno je ustrojstvo Državnog inspektorata, upravljanje, uvjeti za obavljanje inspekcijskih poslova iz djelokruga Državnog inspektorata, dužnosti i ovlasti inspektora u svrhu zaštite javnog interesa i javnozdravstvenog interesa u provedbi propisa te prekršajna odgovornost.

Kako je jedan od najvećih izazova, a onda i razvojnih potreba s kojima se susreće Državni inspektorat u provedbi mjera iz svog Provedbenog programa Državnog inspektorata za razdoblje 2021.-2024. (dalje u tekstu: Provedbeni program), kontinuirano unapređenje kvalitete rada i učinkovitosti provedbe inspekcijskih nadzora – izuzetno je bitno pratiti promjene u okruženju te ažurno reagirati u slučaju potrebe za zakonodavnim izmjenama važećih propisa.

Tako je zbog potrebe usklađivanja navedenog Zakona o Državnom inspektoratu s posebnim propisima o obnovi i postupanjima u izvanrednim događajima uzrokovanim, osobito potresima, poplavama, klizištima i dr., Vlada Republike Hrvatske po hitnoj proceduri donijela Zakon o dopuni Zakona Državnog inspektorata koji je objavljen 29. listopada 2021. u Narodnim novinama, te stupio na snagu prvog dana od dana objave.

Naime, radi žurnih postupanja uklanjanja u izvanrednim događajima uništenih zgrada ili dijelova zgrada čiji ostatci neposredno prijete sigurnosti, zdravlju ljudi i drugim zgradama ili stabilnosti tla na okolnom zemljištu, ovim dopunama cit. Zakona propisano je postupanje građevinske inspekcije na način da ista donosi rješenja o uklanjanju tih zgrada i provodi postupak njihovih izvršenja putem trećih osoba.

S ciljem postizanja daljnjeg poboljšanja u djelovanju Državnog inspektorata, provedbom analize dosadašnje primjene cit. Zakona u praksi utvrđeno je da postoji potreba za dodatnim uređenjem i usklađivanjem odredbi Zakona u pogledu djelokruga rada pojedinih inspekcija i uvjeta za obavljanje određenih inspekcijskih poslova. Temeljem navedenog, a u skladu s Planom zakonodavnih aktivnosti za 2022., izrađen je nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu, koji je izglasan na 181. sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj u prosincu 2022., a čije se donošenje po završetku zakonodavne procedure očekuje u 2023. godini.

Ujedno, s obzirom da je nakon stupanja na snagu Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 115/18) doneseno nekoliko posebnih propisa kojima su i Državnom inspektoratu određeni, pored već postojećih, novi poslovi (Zakonom o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja objavljen u („Narodne novine“, br. 52/21), Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 70/19), Zakonom o izmjenama i dopunama Zakonom o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 98/19), Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, br. 85/20), Zakonom o sustavu državne uprave („Narodne novine“, br. 66/19) i dr.), u izmjenama i dopunama cit. Zakona bilo je potrebno uskladiti se s tim propisima.

S obzirom na djelokrug rada pojedinih inspekcija, a radi učinkovitijeg djelovanja Državnog inspektorata, izmijeniti će se: poslovi inspekcije gospodarenja otrovnim kemikalijama pripojit će se poslovima sanitarne inspekcije, poslovi energetske inspekcije u području naftnog rudarstva pripojit će se rudarskoj inspekciji, koja će preuzeti poslove u području ugljikovodika, geotermalnih voda u energetske svrhe, skladištenja prirodnog plina i trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida, dok će se poslovi energetske inspekcije u području toplinarstva i plinarstva pripojiti inspekciji opreme pod tlakom, koja će preuzeti poslove u području toplinarstva i plinarstva.

Nadalje, 1. studenog 2022. stupio je na snagu Pravilnik o polaganju državnog ispita („Narodne novine“, br. 70/20, 29/21 i 39/22), kojim se među ostalim propisuje postupak, način i sadržaj polaganja državnog ispita (pri Ministarstvu pravosuđa i uprave, tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose) a isti ne sadrži posebni dio ispita koji se odnosi na određena upravna područja. Slijedom toga, bilo je potrebno uskladiti Zakon o Državnom inspektoratu u odnosu na propisane uvjete za obavljanje poslova određenih inspekcija na način da se propiše uvjet za položeni državni ispit i stručni ispit za inspektora, te će se po donošenju cit. Zakona stvoriti pravne pretpostavke za obavljanje poslova Državnog inspektorata određenih posebnim propisima, odnosno i za donošenje Pravilnika o polaganju stručnih ispita za inspektore Državnog inspektorata.

Također, izmjenama i dopunama cit Zakona urediti će se i novčane kazne u eurima, na način da se prekršajne odredbe u kunama uređene Zakonom preračunavaju u skladu s člankom 69. stavkom 3. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, objavljenim u „Narodnim novinama“, broj 57/22.

Stupanjem na snagu Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 52/21), Vlada Republike Hrvatske je uskladila Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“, br. 97/20 i 119/20) s odredbama ovoga Zakona, te je donijela Uredbu o izmjenama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog inspektorata („Narodne novine“, br. 104/21). Ovom Uredbom se djelomično u tekstualnom dijelu mijenja i dopunjuje djelokrug nadležnosti Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane Državnog inspektorata, te nazivi i djelokrug nadležnosti pojedinih ustrojstvenih jedinica unutar navedenog Sektora.

Učinkovitim i kontinuiranom provedbom službenih kontrola u području zdravlja životinja i sigurnosti hrane, veterinarski inspektori osiguravaju propisani zdravstveni status životinja i njihov siguran promet te provedbu biosigurnosnih mjera. Provedbom službenih kontrola hrane, direktno se doprinosi sigurnosti zaštite zdravlja potrošača u Republici Hrvatskoj.

Za postizanje efektivnog, kontinuiranog i održivog sustava sigurnosti hrane, zaštite zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja potrebno je provoditi mjere za učinkovito upravljanje ljudskim resursima u smislu osiguravanja optimalnog broja veterinarskih inspektora na cijelom području Republike Hrvatske.

Sustavnom provedbom inspekcijskih nadzora poljoprivredne inspekcije doprinosi se zaštitu zdravlja ljudi, bilja i životinja te zaštiti okoliša a posebice poljoprivrednog zemljišta, osiguranju

odgovarajuće kvalitete reproduksijskog materijala (sjemena i sadnog materijala) i repromaterijala (gnojiva i sredstva za zaštitu bilja) u poljoprivredi, zaštiti potrošača, osiguranju dostatne kvalitete hrane i hrane za životinje, povećanju učinkovitosti mjera poljoprivredne politike a posebice potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju, te se sukladno navedenom podupire razvoj i povećanje konkurentnosti hrvatske i EU poljoprivredne i prehrambene proizvodnje.

Pravilna primjena propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane važni su aspekti osiguravanja dostatnih količina sigurne i kvalitetne hrane, koji utječu na dobrobit građana te doprinose njihovim socijalnim i gospodarskim interesima.

Post-registracijskom kontrolom sredstava za zaštitu bilja osigurava se stavljanje na tržište samo registriranih sredstava za zaštitu bilja s odobrenim svojstvima radi zaštite zdravlja ljudi, životinja i okoliša od rizika koji bi mogli proizaći od sredstava za zaštitu bilja. Radi očuvanja poljoprivredno-prehrambenog lanca naglasak se stavlja na detekciju i uklanjanje s tržišta sredstava za zaštitu bilja čija svojstva nisu sukladna njihovom odobrenju.

U Republici Hrvatskoj bilježi se značajan trend rasta ekoloških poljoprivrednih subjekata kao i površina pod ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom, koji čine sveobuhvatan sustav upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima i proizvodnjom hrane koji ujedinjuje najbolju praksu u pogledu okoliša i klime, očuvanje prirodnih resursa, primjenu visokih standarda za dobrobit životinja i proizvodnih standarda uz primjenu prirodnih tvari i procesa. Slijedom povećanog broja subjekata u ekološkoj proizvodnji povećava se i obim rada poljoprivredne inspekcije.

Provedba programa u dijelu koji se odnosi na fitosanitarnu inspekciju iziskuje prevladavanje ključnih izazova i razvojnih potreba u pogledu mjera fitosanitarne inspekcije povezanih prvenstveno s provedbom zakonodavstva Europske unije koje je usmjereno na zaštitu teritorija EU, pa i same Republike Hrvatske od unosa i širenja karantenskih i ostalih reguliranih štetnih organizama, ali i prevladavanju globalnih izazova izazvanih ratom u Ukrajini i sl.

U prvoj polovici ove godine stupilo je na snagu odnosno počelo se primjenjivati nekoliko ključnih izmjena i dopuna pravnog okvira Europske unije koje su značajnije utjecale na rad i promjene u radu fitosanitarne inspekcije. Primjerice u navedenom razdoblju objavljene su i stupile na snagu čak tri izmjene i dopune Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 od 18. prosinca 2018. o utvrđivanju privremenog popisa visokorizičnog bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta u smislu članka 42. Uredbe (EU) 2016/2031 te popisa bilja za koje nije obavezan fitosanitarni certifikat za unos u Uniju u smislu članka 73. te uredbe, čime pojedino bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti kojemu je do sada bio zabranjen uvoz kao visokorizičnom bilju, u navedenom razdoblju podliježu nadzoru fitosanitarne inspekcije budući im se temeljem analize rizika na EU razini odobrio uvoz uz uvjet ispunjavanja određenih uvjeta čije ispunjavanje se provjerava prilikom uvozne fitosanitarne kontrole. Također izmjenom i početkom primjene Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/2285 kojom se izmjenjuje Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019, a koja

sadrži osnovne popise bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta koji podliježu nadzoru fitosanitarne inspekcije te dodatnim dvjema izmjenama Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072, u navedenom razdoblju znatno je proširen opseg roba koje podliježu pregledu fitosanitarne inspekcije, prvenstveno u pogledu drveta kao sirovine, ali i prerađenih proizvoda (npr. trupci i piljena građa i dr.) što je stvorilo velik pritisak na granične kontrolne postaje budući da se do tada neregulirano drvo moglo uvoziti preko svih graničnih prijelaza odobrenih za promet roba bez fitosanitarnog pregleda, a navedenom izmjenom obavezan je fitosanitarni pregled na samoj graničnoj kontrolnoj postaji što je posebno bilo izraženo prilikom uvoza drva iz Bosne i Hercegovine.

Globalne promjene u tokovima roba, rat u Ukrajini i druge značajne okolnosti vezane za vanjske rizike poslovanja i trgovine zahtijevale su prilagodbu u radnim procesima fitosanitarne inspekcije te donekle otežale, ali ne i onemogućile ostvarenje planiranih rezultata. U navedenom razdoblju od globalnih utjecaja, istaknuli bi utjecaj na tokove roba na globalnom tržištu, pa i onih koje podliježu nadzoru fitosanitarne inspekcije, nastalih kao posljedica rata u Ukrajini.

Ključni izazovi i razvojne potrebe u pogledu mjera tržišne inspekcije povezani su prvenstveno s provedbom novog zakonodavstva Europske unije koje je usmjereno na nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta kroz jačanje provedbe propisa Unije kojima se štite interesi potrošača i to stupanjem na snagu Zakona o zaštiti potrošača („Narodnim novinama“, br. 19/22.) kojim je preuzeta Direktiva (EU) 2019/2161 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktiva 98/6/EZ, 2005/29/EZ te 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu boljeg izvršavanja i modernizacije pravila Unije o zaštiti potrošača, kao i jačanje nadzora tržišta nad proizvodima koji podliježu zakonodavstvu Unije o usklađivanju, a čija provedba je uređena kroz okvir Uredbe (EU) 2019/1020 o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i Uredbi (EZ) BR. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019.). Naime, vezano uz provedbu Uredbe (EU) 2019/1020 kojom je uspostavljen novi okvir nadzora tržišta u pogledu sukladnosti proizvoda koji podliježu zakonodavstvu Unije o usklađivanju, Inspektorat je određen kao jedinstveni ured za vezu, odgovoran za koordinaciju i komunikaciju s ostalim tijelima za nadzor tržišta u Republici Hrvatskoj, za priopćavanje nacionalnih strategija prema Europskoj komisiji kao i za koordinaciju i uspostavljanje suradnje s tijelima za nadzor drugih država članica u svrhu pružanja prekogranične uzajamne pomoći u vezi pitanja nadzora sukladnosti proizvoda stavljenih na tržište Europske unije. U kontekstu ostvarenja ciljeva, ključni izazovi i razvojne potrebe odražavaju se i u smjeru potrebe za jačanjem administrativnih kapaciteta te uspostave odgovarajućih nadzornih mehanizama koji će doprinijeti i osigurati dosljednu provedbu propisa u svrhu zaštite potrošača i sigurnosti proizvoda.

Poštivanje propisa koji uređuju gospodarenje šumama i šumskim zemljištem kao i gospodarenje divljači i njezinim dijelovima imaju svrhu osigurati gospodarenje šumom i divljači u skladu s načelima održivog gospodarenja, odnosno na zakonodavno propisan način i uvažavajući zadane smjernice te utjecaj biotskih i abiotskih čimbenika na gospodarenje.

Na taj način bi se osigurala održivost šuma u svim njezinim dobnim stadijima te tako omogućilo skladištenje stakleničkih plinova u šumama, kao i održivost prirodnog sklada između divljači i

staništa kroz unaprjeđivanje vitalnosti populacije divljači, proizvodnu sposobnost staništa i biološku raznolikost. Sadašnje stanje ukazuje da je potrebno i dalje nastaviti s aktivnostima pojačanog nadzora provedbe propisa iz područja gospodarenja šumom, šumskim zemljištem i divljači. Najvažniji dio aktivnosti šumarskih inspektora odnosio se na inspekcijske poslove koje provode na temelju odredaba Zakona o šumama („Narodne novine“, br. 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20), Zakona o šumskom reproduksijskom materijalu („Narodne novine“, br. 75/09, 61/11, 56/13, 14/14, 32/19 i 98/19), Zakona o biljnom zdravlju („Narodne novine“, br. 127/19). Inspekcijski nadzori u cilju zaštite šuma od požara su izvršeni prema rokovima propisanim Programom aktivnosti za 2022. godinu i na temelju izvješća koja se na mjesečnoj bazi izrađuju za potrebe Hrvatske vatrogasne zajednice su polučila rezultate u smislu bolje razmjene znanja u cilju provođenja mjera zaštite od požara, te na temelju novih saznanja za ciljano rješavanje predmetne problematike. Sukladno izvješću Hrvatskog šumarskog instituta, kojim je utvrđeno smanjenje populacije smrekovog i mediteranskog potkornjaka, smanjen je intenzitet nadzora na tom području. Kontinuirano se provode inspekcijski nadzori sjemenskih objekata, šuma posebne namjene, rasadnika i sjemenskih klonskih plantaža.

Najvažniji dio aktivnosti lovne inspekcije odnosio se na inspekcijske poslove u koji se odnose na provedbu Naredbe o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači („Narodne novine“, br. 115/18, 98/20 i 18/22), radi sprječavanja ulaska i širenja, te ranog otkrivanja unosa virusa afričke svinjske kuge (ASK) u Republiku Hrvatsku. Također, lovni inspektori nadzirali su provodi li se odstrjel divljači i stjecanje divljači i njezinih dijelova te ocjenjivanje trofeja divljači u skladu s odredbama Zakona o lovstvu („Narodne novine“, br. 99/18, 32/19 i 32/20), a radi smanjenja protuzakonitih lovova i stjecanja divljači i njezinih dijelova na nelegalan način. U svrhu smanjenja šteta na poljoprivrednim kulturama lovni inspektori nadzirali su provode li lovoovlaštenici i korisnici poljoprivrednih površina propisane mjere zaštite kultura od divljači. Lovni inspektori provodili su i nadzore skupnih lovova radi sprječavanja štetnih posljedica kao i poduzimanje mjera i radnji kojima bi se povećala sigurnost pri obavljanju takvih lovova sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu lova („Narodne novine“, br. 48/22) i Pravilniku o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja („Narodne novine“, br. 37/19).

Europska komisija je 12. svibnja 2021. donijela akcijski plan EU-a: „Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla“ čiji cilj je ojačati primat EU-a u području zaštite okoliša, digitalizacije i gospodarstva te ujedno stvoriti zdraviju i socijalno pravedniju Europu i svijet. U njemu se daju smjernice za uključivanje sprečavanja onečišćenja u sve relevantne politike EU-a, bržu provedbu relevantnog zakonodavstva EU-a i utvrđivanje eventualnih nedostataka u zakonodavstvu. Komisija će do 2025. analizirati napredak u provedbi ovog akcijskog plana na temelju drugog izvješća „Praćenje i izgledi za postizanje nulte stope onečišćenja“, te će utvrditi je li potrebno usmjeriti se na neka nova pitanja i preispitati utvrđene ciljeve, vodeće inicijative i mjere kako bi u ovom desetljeću EU krenuo putem nulte stope onečišćenja kao ključne sastavnice ciljeva europskog zelenog plana. Državni inspektorat je putem svojih predstavnika iz inspekcije zaštite okoliša uključen u rad Radne skupine za praćenje provedbe Akcijskog plana EU „Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla“ osnovane od strane Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja u siječnju 2022. godine.

U skladu s naprijed navedenim akcijskim planom u tijeku je javna rasprava o evaluaciji Direktive 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za

okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu koja završava 4. kolovoza 2022. godine. Postupak procjene Direktive pokrenut je u skladu s odredbom članka 18. stavka 2. Direktive prema kojoj odredbi je određeno da se provede procjena do 30. travnja 2023. godine. Sukladno zaključcima izvješća Europskog revizorskog suda o kvaliteti primjene načela onečišćivač plaća u područjima industrijskog onečišćenja, otpada, vode i tla, isti Sud je dao preporuke o potrebi razmatranja jačanja primjene Direktive o odgovornosti za okoliš kao i o potrebi zaštite financijskih sredstava EU-a od upotrebe za financiranje projekata koje bi trebali financirati onečišćivači.

Prijedlog nove Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni Direktive 2008/99/EZ, kojim se uspostavlja zajednički okvir EU za ključne kategorije kaznenih djela protiv okoliša, Europska komisija je objavila 15. prosinca 2021. godine te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

Mreža Europske unije za provedbu i izvršavanje zakonodavstva o okolišu (*European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law* – IMPEL, u daljnjem tekstu: IMPEL) je usvojila višegodišnji strateški program IMPEL-a za razdoblje 2022. – 2027. godine koji je usklađen sa Okvirnim Partnerskim sporazumom potpisanim s Europskom komisijom, u okviru kojeg će se u narednom razdoblju razvijati suradnja agencija i institucija nadležnih za provedbu okolišnog zakonodavstva kako na internacionalnoj razini tako i unutar zemalja članica, a osobito će raditi na unaprijeđenju suradnje tijela koja imaju podijeljenu nadležnost u kontroli usklađenosti propisa u specifičnim tematskim područjima. S obzirom da je unaprjeđenje suradnje tijela koja su nadležna za provedbu okolišnog zakonodavstva postavljeno kao glavni cilj budućeg razdoblja, od Nacionalnih koordinatora se radi postizanja navedenog cilja očekuje poticanje aktivnog uključivanja inspektora koji nadziru sastavnice okoliša kao i ostalih državnih službenika zaposlenih u nadležnim institucijama u rad IMPEL-a, a što zbog relativno malog broja inspektora zaštite okoliša predstavlja izazov.

U tijeku je provedba Programa rada za razdoblje od 2020. do 2022. godine Foruma za osiguranje usklađenosti i upravljanje okolišem (*Environmental Compliance and Governance Forum*) koji je uspostavila Europska komisija radi unaprjeđenja provedbe propisa u području zaštite okoliša na nivou Europske unije. Forum predstavlja stručnu grupu službenih predstavnika zemalja članica i predstavnika europskih mreža i agencija u čijoj nadležnosti je osiguranje usklađenosti propisa u području zaštita okoliša. Državni inspektorat sudjeluje u radu Foruma putem svojih predstavnika iz inspekcije zaštite okoliša.

Važnu ulogu u osiguranju usklađenosti i upravljanjem okoliša Europska komisija je u spomenutom Programu rada za razdoblje od 2020. do 2022. godine dodijelila mrežama za osiguranje usklađenosti u području okoliša (IMPEL, ENPE, Envi CrimeNet, EUFJE), te se u tom smislu očekuje i aktivan rad predstavnika institucija zemalja članica u mrežama. Državni inspektorat ima status člana u IMPEL mreži, te status člana promatrača u ENPE mreži.

Pozitivan učinak na rad inspekcije zaštite okoliša polučile su odredbe Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 84/21) temeljem kojih je nadležnost za provedbu inspekcijskih nadzora, otkrivanje i procesuiranje utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti u dijelu koji se odnosi na prijevoz otpada, prekogranični promet otpadom, posredovanje u gospodarenju

otpadom, trgovanje otpadom, javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada, spaljivanje od strane fizičkih osoba, nepropisno skladištenje, ostavljanje, odbacivanje ili odlaganje otpada od strane fizičke osobe ili nepoznatih osoba protivno Zakonu, prenesena i drugim mjerodavnim tijelima odnosno ovlaštenim službenim osobama.

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 57/22) jasnije su određene obveze jedinica lokalne samouprave u svrhu poduzimanja mjera sprječavanja i smanjivanja onečišćivanja zraka, donošenja akcijskih planova u slučaju prekoračenja propisanih razina onečišćujućih tvari, te praćenja provedbe mjera za smanjivanje onečišćenja, a inspekciji je dana ovlast za poduzimanje mjera i sankcioniranje u slučaju da se propisane obveze ne provode.

Bogata i raznolika priroda jedan je od najvrjednijih resursa kojima raspolaže Republika Hrvatska, stoga je provedba učinkovitog inspekcijskog nadzora zaštite prirode Republike Hrvatske kao posebna mjera izuzetno važna, jer očuvana priroda doprinosi osiguravanju svih funkcionalnosti nužnih za život i ekonomski razvoj.

U Republici Hrvatskoj, kao i u svijetu, priroda je pod stalnim pritiskom ljudskih djelatnosti pa se u tom smislu održivi razvoj nameće kao važan cilj u programu Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024. (Cilj 3.2. Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja). Iako se ulažu značajni naponi za očuvanje prirode, pojedine njezine sastavnice su i dalje ugrožene, stoga je neophodno usmjeriti raspoložive kapacitete prema aktivnostima koje će u najznačajnijoj mjeri doprinijeti očuvanju prirode.

U izvještajnom razdoblju povećani su događaji vezani za elementarne nepogode kao što su poplave, potresi, onečišćenja voda i mora što iziskuje pojačane inspekcijske nadzore i u području vodnoga gospodarstva. Kako bi se postiglo, osiguralo i očuvalo dobro stanje voda, vodnog režima i vodnog okoliša u cjelini - potrebni su pojačani inspekcijski nadzori vodopravne inspekcije, te shodno tome osiguravanje optimalnog broja vodopravnih inspektora.

Uključenost građevinske inspekcije u postupke uklanjanja potresom uništenih zgrada započela je 2021. godine na temelju odluka Stožera civilne zaštite te je nastavljena u 2022. godini. Dana 30. listopada 2021. godine stupio je na snagu Zakon o dopunama Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 117/21) kojim je uređeno žurno postupanje građevinske inspekcije u izvanrednim događajima uzrokovanim potresima, poplavama, klizištima i dr. Građevinski inspektori su tako započeli s donošenjem rješenja o uklanjanju uništenih zgrada ili dijelova zgrada čiji ostaci neposredno prijetu sigurnosti, zdravlju ljudi i drugim zgradama ili stabilnosti tla na okolnom zemljištu. Do kraja 2022. godine doneseno je 305 rješenja o uklanjanju od kojih su 232 rješenja izvršena.

Istovremeno, uočena je pojačana graditeljska aktivnost u odnosu na 2020. i 2021. godinu na području cijele Republike Hrvatske, kako na temelju izdanih građevinskih dozvola tako i građenja bez propisanog odobrenja. Uz razvidan povećan obujam građevinskih radova, o stanju u graditeljstvu ukazuje i podatak Državnog zavoda za statistiku da je 2021. godine (10.553) te do studenoga 2022. godine (9.985) izdano najviše dozvola u posljednjem desetogodišnjem razdoblju. Građevinska inspekcija je prisutnošću na terenu uočila i povećan broj nezakonitog građenja na području županija u priobalju.

Sve navedene okolnosti uz istovremeno smanjenje broja inspektora koji obavljaju nadzore građenja, imaju utjecaj na ostvarenje mjere, posebno na prioritetne nadzore građenja koje je upravo u tijeku u izvan-građevinskim i zaštićenim područjima.

Zbog navedene povećane aktivnosti u sektoru građevinarstva, ključni izazovi rudarske inspekcije u području istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina su bili vezani za sprječavanje nelegalne eksploatacije mineralnih sirovina, otuđenje prirodnih resursa bespravnim raspolaganjem s mineralnim sirovinama, devastaciju prostora i sivu ekonomiju. Navedene građevinske aktivnosti su se reflektirale i na povećanje broja tehničkih pregleda elektroenergetskih inspektora s ciljem održavanja propisane sigurnosti i standarda u području elektroenergetike, dok su se prioritetne aktivnosti inspekcije opreme pod tlakom odnosile na kontrolu propisanih tehničkih zahtjeva, kontrolu uporabe opreme pod tlakom s ciljem povećanja sigurnosti svih sudionika pri uporabi opreme pod tlakom.

Stupanjem na snagu Izmjena i dopuna Zakona o predmetima opće uporabe („Narodne novine“ br. 53/22) osigurana je provedba Uredbe (EU) 2019/1020 Europske unije o sigurnosti potrošačkih proizvoda u djelokrugu sanitarne inspekcije. Temeljem Uredbe izrađena je i Nacionalna strategije nadzora tržišta RH 2022.-2025. koju je potrebno implementirati kroz operativne planove rada sanitarne inspekcije, a ključni izazovi koji iz navedenih dokumenta proizlaze za sanitarnu inspekciju su jačanje organizacije inspeksijskih nadzora, provedba EU projekata i koordiniranih nadzora te jačanje administrativnih kapaciteta vezano za nadzor sigurnosti potrošačkih proizvoda. Radi bitno izmijenjenih okolnosti vezano za epidemiju bolesti COVID -19, 09. travnja 2022. prestale su važiti odluke Stožera Civilne zaštite Republike Hrvatske kojima su bile propisane sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, te su se kapaciteti sanitarne inspekcije preusmjerili, odnosno pojačali u smislu kontrole redovnih općih mjera zaštite javnozdravstvenog interesa. Značajne aktivnosti sanitarne inspekcije bile su usmjerene na nadzor turističkih objekata u cilju kontrole higijene i sigurnosti hrane, zaštite od buke i zaštite pučanstva od zaraznih bolesti, te provedbu monitoringa zdravstvene ispravnosti hrane, vode za ljudsku potrošnju i predmeta opće uporabe.

Rad turističkih inspektora u prvom tromjesečju 2022. godine prvenstveno se odnosio na kontrolu radnog vremena ugostiteljskih objekata budući da je, sukladno odredbama članka 9.a Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti („Narodne novine“, broj: 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20, 42/20 i 126/21), Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske svojim odlukama uređivao, odnosno ograničavao radno vrijeme ugostiteljskih objekata. S obzirom da je od 9. travnja 2022. godine stupila na snagu Odluka o prestanku važenja Odluke o nužnim epidemiološkim mjerama kojima se ograničavaju okupljanja i uvode druge nužne epidemiološke mjere i preporuke radi sprečavanja prijenosa bolesti COVID-19 putem okupljanja („Narodne novine“, broj: 44/22), Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske više ne uređuje, ne zabranjuje ili ne ograničava radno vrijeme ugostiteljskih objekata svojim odlukama već se na radno vrijeme ugostiteljskih objekata primjenjuju odredbe članka 9. cit. Zakona.

Tijekom drugog i trećeg tromjesečja 2022. godine turistička inspekcija je svoje aktivnosti fokusirala na pripremu i provedbu turističke sezone, a prvenstveno na obavljanje inspeksijskih nadzora nad poslovanjem smještajnih objekata iz skupine „Hoteli“, „Kampovi“ te „Ostali ugostiteljski objekti za smještaj“, zatim nad poslovanjem luka nautičkog turizma (s naglaskom

na marine), plovnih objekata nautičkog turizma, pružatelja usluga turističkog vodiča te pružatelja turističkih usluga u posebnim oblicima turističke ponude, i to prvenstveno nad pružateljima turističkih usluga aktivnog i pustolovnog turizma, pružateljima rent-a-car usluga i pružateljima usluga turističkog ronjenja, kao i na rješavanje podnesenih prijava te sprečavanje neregistrirane ugostiteljske i turističke djelatnosti.

U zadnjem tromjesečju turistička je inspekcija, sukladno odredbi članka 75 st.1. podstavka 8. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj: 57/22 i 88/22), u okviru svoje nadležnosti, obavljala inspekcijske nadzore dvojnog iskazivanja cijena, u cilju zaštite korisnika ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu i pravilnog informiranja o cijenama ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu u kunama i eurima, a u kojim nadzorima su bili obuhvaćeni poslovni subjekti koji su obveznici dvojnog iskazivanja cijena ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu.

Poštivanje propisa koji uređuju prava radnika iz radnog odnosa i u vezi s radnim odnosom, važni su za osiguranje dostojanstvenih uvjeta rada. Sadašnje stanje ukazuje na potrebu nastavka aktivnosti pojačanog nadzora provedbe propisa iz područja radnih odnosa, posebice u dijelu koji se odnosi na suzbijanje neprijavljenog rada. Značajan dio aktivnosti inspektora rada odnosi se i na inspekcijske poslove koje provode na temelju odredaba članka 36. Zakona o osiguranju radničkih tražbina („Narodne novine“, broj 70/17, dalje u tekstu: ZORT), donošenjem upravne mjere privremenog osiguranja naplate utvrđene obveze pljenidbom i zabranom raspolaganja novčanim sredstvima koje poslodavac ima na bilo kojem računu kod banke, za iznos koji čini umnožak propisanog iznosa minimalne plaće i broja radnika kojima nije isplaćena plaća odnosno naknada plaće za određeni mjesec.

Ključni izazovi inspekcije rada u području zaštite na radu vezani su uz sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i drugih bolesti koje su u vezi s radom i radnim okolišem, te uz osiguranje primjerenih uvjeta rada. Na zaštitu zdravlja radnika i poboljšanje sigurnosti na radnome mjestu utječe se inspekcijskim nadzorima i drugim inspekcijskim poslovima na teritoriju Republike Hrvatske, a na temelju operativnih planova rada i povodom prijava radnika, radničkih vijeća, sindikata, poslodavaca, udruga poslodavaca, te pravnih osoba s javnim ovlastima.

Nadalje, pandemija bolesti COVID-19 izazvana korona virusom je svakako, uz redovno i planirano obavljanje poslova svih ustrojstvenih jedinica Državnog inspektorata, nametnula i nove izazove u obavljanju poslova zaštite na radu s ciljem prevencije zaraze korona virusom, nabave i osiguranja adekvatne osobne zaštitne opreme, kao i postupanja po prijavama profesionalnih bolesti državnih službenika i namještenika oboljelih od COVID-19.

Uredbom o uredskom poslovanju („Narodne novine“, br. 75/21) propisana su nova pravila i mjere uredskog poslovanja u obavljanju poslova državne uprave te su u tijeku sve pripremne radnje za terminološki urednu i zakonodavno propisanu implementaciju izmjena.

Osnovni čimbenik uspješnosti svake organizacije je adekvatna popunjenost ljudskih resursa te je stoga raspisan javni natječaj temeljem kojeg se ostvario prijam novih službenika koji će zasigurno doprinijeti u daljnjoj učinkovitoj provedbi poslova Državnog inspektorata.

Shodno Programu Vlade RH za mandat 2020.-2024. kojim se ukazuje i na potrebu podizanja učinkovitosti državne i javne uprave kako bi na što kvalitetniji način odgovarala potrebama građana i gospodarstva te Nacionalnom planu razvoja javne uprave za razdoblje 2022.-2027. godine, koji u Posebnom cilju 1. definira korisnički orijentiranu javnu upravu i učinkovito pružanje usluga, u suradnji i shodno uputama Ministarstva pravosuđa i uprave - Državni inspektorat je započeo i provodio aktivnosti vezane za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom (CAF – *Common Assessment Framework*) u tijela javne uprave.

Kako je u projektu uvođenja sustava upravljanja kvalitetom (ESF projekt: „Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom u javnu upravu RH“, kojeg kao nositelj projekta provodi Ministarstvo pravosuđa i uprave) u inicijalnom koraku pri uključivanju tijela javne uprave planirana edukaciju za sve rukovodeće državne službenike, unutarnje revizore i one koji će imati odgovornost za poslove voditelja kvalitete u tijelu javne uprave, tijekom 2022. godine je izrađen plan polaznika Inspektorata za edukaciju ponuđenih online modula pri Državnoj školi za javnu upravu, odnosno ALGEBRI d.o.o. (Modul - Standardizacija i optimizacija poslovnih procesa u javnoj upravi, Modul - Uspostava i primjena sustava upravljanja kvalitetom u javnoj upravi, Modul – Praćenje, ocjenjivanje i poboljšavanje sustava upravljanja kvalitetom). Tako je od 21 (dvadeset i jednog) državnog službenika koji su planski uključeni za pohađanje navedene edukacije, ukupno 11 (jedanaest) rukovodećih državnih službenika uspješno završilo planiranu edukaciju u 2022. godini (52%), od kojih je voditelj za kvalitetu završio sva tri predviđena modula.

Zbog navedenih započetih aktivnosti uvođenja sustava upravljanja kvalitetom u Državni inspektorat, koje će se kroz provedbu inicijativa za poboljšanje nastaviti i u 2023. godini, pri ažuriranju Provedbenog programa u studenom 2022. godine su u okviru Cilja 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država i Mjere 16. Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama - predviđene i aktivnosti za kvalitetu kroz ključne točke ostvarenja.

Nadalje, u provedbi mjere iz Nacionalnog plana za oporavak i otpornost (NPOO) , ulaganje C2.2. R2-I2 Uvođenje modela za hibridni pristup radnom mjestu „*SmartWorking*“, a temeljem dopisa Ministarstva pravosuđa i uprave iz lipnja 2022. – uključen je i Državni inspektorat kao Pilot tijelo državne uprave koje će primjenjivati hibridni model rada u svojoj instituciji shodno zakonodavno propisanim mogućnostima vezanim za pojedino radno mjesto utvrđeno Pravilnikom o unutarnjem redu Državnog inspektorata.

2. IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA

U nastavku se daje prikaz statusa provedbe pojedine mjere u izvještajnom razdoblju, podaci o iznosu utrošenih proračunskih sredstava u realizaciji planiranih mjera te ostvareni napredak u provedbi pojedine mjere Državnog inspektorata.

2.1. ANALIZA STATUSA PROVEDBE MJERA

Tijekom ovog izvještajnog razdoblja, od ukupno 18 mjera utvrđenih Provedbenim programom Državnog inspektorata 2021.-2024., 17 mjera imaju oznaku statusa provedbe mjere „Provedeno“ na godišnjoj razini, dok je mjera „Suzbijanje nezakonitog i poticanje kvalitetnog građenja u Republici Hrvatskoj“ sa statusom oznake mjere „U tijeku“.

Tablica 1. – Prikaz statusa provedbe mjera

R. br.	Naziv mjere	Status provedbe mjere
1.	Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti u području radnih odnosa i zaštite na radu	Provedeno
2.	Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača	Provedeno
3.	Zaštita zdravlja ljudi i životinja	Provedeno
4.	Učinkovit nadzor propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane	Provedeno
5.	Sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem	Provedeno
6.	Održivo gospodarenje šumama i divljači	Provedeno
7.	Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području industrijskog onečišćenja	Provedeno
8.	Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti	Provedeno
9.	Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području gospodarenja otpadom	Provedeno
10.	Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda	Provedeno
11.	Učinkoviti nadzor zaštite prirode Republike Hrvatske	Provedeno
12.	Osiguravanje propisane kvalitete u turizmu i ugostiteljstvu	Provedeno

13.	Suzbijanje nezakonitog i poticanje kvalitetnog građenja u Republici Hrvatskoj	U tijeku
14.	Povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa	Provedeno
15.	Održavanje propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom	Provedeno
16.	Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama	Provedeno
17.	Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima	Provedeno
18.	Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga	Provedeno

2.2. PODACI O UTROŠENIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA

Provedbenim programom je utvrđen i indikativni financijski okvir za provedbu planiranih mjera Državnog inspektorata, na način da su iste planirane jednim proračunskim programom naziva - inspeksijski nadzor.

Prema podacima o utrošku proračunskih sredstava iz Financijskog plana Državnog inspektorata 2022.- 2024. godinu, u izvještajnom razdoblju je za potrebu provedbe 18 mjera iz Provedbenog programa iskorišteno ukupno 403.099.663,16 kn (stanje na dan 23.01.2023. godine) što je prikazano po mjerama kroz tablični prikaz izvješća u Prilogu.

Iskorištena novčana sredstva vidljiva su kroz financijske aktivnosti Državnog inspektorata kako slijedi: aktivnost A673013-Projekt Prosafe u iznosu od 23.413,71 kn, aktivnost A673014-Nadzor građenja u iznosu od 24.222.495,35 kn, aktivnost A673018-Administracija i upravljanje u iznosu od 311.388.587,23 kn, aktivnost A673020-Nadzor sastavnica okoliša u iznosu od 186.198,91 kn, aktivnost A673021-Nadzor sigurnosti proizvoda u iznosu od 20.756,98 kn, aktivnost K673015-Obnova voznog parka u iznosu od 2.126.644,94 kn, aktivnost K673016 -Informatizacija u iznosu od 10.303.347,57 kn i aktivnost A673017-Opremanje u iznosu do 164.606,22 kn.

Nadalje, temeljem članka 87. Zakona o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, br. 52/2021) Državni inspektorat je s danom 01. listopada 2021. godine preuzeo poslove iz djelokruga Ministarstva poljoprivrede. Prilikom izrade izmjena Provedbenog programa Državnog inspektorata 2021.- 2024. u 2021. godini nije bilo moguće predvidjeti ukupno planirana sredstva za novu proračunsku aktivnost A673022 -Službene kontrole.

U svom financijskom planu za 2022. godinu, Državni inspektorat je planirao sredstva u ukupnom iznosu od 457.199.372,00 kn od čega je utrošeno 403.099.663,16 kn, što iznosi 88,17% sredstava iz financijskog plana Državnog inspektorata.

Slijedom navedenog, aktivnost A673022-Službene kontrole s dodijeljenim financijskim sredstvima za realizaciju iste, unesena je i sastavni je dio mjera i aktivnosti poslova

veterinarskih, poljoprivrednih, fitosanitarnih i sanitarnih inspektora Državnog inspektorata iskazanih u izmjenama i dopunama Provedbenog programa Državnog inspektorata u studenom 2022. godine.

2.3. OSTVARENI NAPREDAK U PROVEDBI MJERA

U nastavku se daje prikaz ostvarenog napretka u provedbi mjera po pojedinoj mjeri iz Provedbenog programa.

Mjera 1. Otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti u području radnih odnosa i zaštite na radu

Inspektori rada su tijekom 2022. godine obavili 4.160 inspekcijskih poslova koji se odnose na neposredno rješavanje tj. donošenje rješenja o privremenom osiguranju naplate utvrđene obveze vezano uz činjenicu neisplate plaća odnosno naknada plaća radnicima, pri čemu broj izdanih rješenja ovisi o podacima Porezne uprave Ministarstva financija, koja u skladu s člankom 36. stavkom 1. ZORT-a obavještava Državni inspektorat o činjenici neisplate plaća.

Inspektori rada u području primjene propisa o zaštiti na radu su tijekom 2022. godine obavili 1.332 pregleda glavnog projekta i 475 tehničkih pregleda novo izgrađenih građevina.

U području radnih odnosa inspektori rada su u navedenom razdoblju obavili ukupno 12.812 inspekcijskih poslova, od kojih se 8.652 odnosi na inspekcijske nadzore.

Na temelju činjeničnog stanja utvrđenog inspekcijskim nadzorima u području radnih odnosa, zbog osnovane sumnje u počinjenje ukupno 4.291 prekršaja, protiv poslodavaca fizičkih i pravnih osoba te odgovornih osoba u pravnim osobama nadležnim sudovima je podneseno 1.642 optužna prijedloga, izdana su 63 obavezna prekršajna naloga i 593 prekršajna naloga. Najviše otkrivenih i procesuiranih prekršaja je bilo iz Zakona o radu („Narodne novine“, broj 93/14, 127/17 i 98/19, dalje u tekstu: ZR), Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19 i 84/21, dalje u tekstu: ZMO), Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“, broj 80/13, 137/13 i 98/19), Zakona o strancima („Narodne novine“, broj 133/20, dalje u tekstu: ZS) i Zakona o minimalnoj plaći („Narodne novine“, broj 118/18 i 120/21).

Inspektori rada u području radnih odnosa su u navedenom razdoblju, postupajući u okviru svoga djelokruga, donijeli ukupno 7.034 rješenja, od kojih se najveći broj odnosi na upravne mjere iz članka 36. ZORT-a, članka 226. stavka 1. ZR-a kojima se poslodavcima nalagalo otklanjanje utvrđenih nedostataka te članka 171. ZMO-a i članka 240. ZS-a koji se odnose na privremenu zabranu obavljanja djelatnosti zbog neprijavljenog rada radnika odnosno nezakonitog rada državljanina treće zemlje.

Također, protiv poslodavaca i odgovornih osoba poslodavaca podnijeli su 70 kaznenih prijava, zbog osnovane sumnje u počinjenje 80 kaznenih djela, od kojih se većina odnosila na kazneno djelo neisplate plaće.

Inspektori rada u području primjene propisa o zaštiti na radu su tijekom 2022. godine obavili 7.639 inspekcijskih poslova, a od toga 5.832 inspekcijska nadzora. Na temelju utvrđenog

činjeničnog stanja, inspektori rada su poduzimali propisane upravne, prekršajne i kaznene mjere.

Slijedom utvrđenih činjenica inspektori rada su donijeli ukupno 5.639 upravnih mjera. Najveći broj naredbi se odnosio na privremeno udaljšavanje s mjesta rada radnika za kojeg poslodavac ne može predložiti dokaze o osposobljenosti za rad na siguran način i ispunjavanju propisanih uvjeta, na zabranu korištenja neispravnih sredstava rada i osobne zaštitne opreme, na ispitivanje sredstava rada, ispitivanje parametara radnog okoliša, organiziranje prve pomoći radnicima na mjestu rada, te na izradu procjene rizika.

Inspektori rada su na mjestu izvršenja prekršaja izrekli 944 novčane kazne. Prekršajni nalozi i obavezni prekršajni nalozi su izdani za 131 prekršaj.

Većina prekršaja poslodavaca odnosila se na obveze poslodavaca vezane uz izradu procjene rizika, propuste poslodavca jer nije osigurao da pristup mjestima rada na kojim se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada imaju samo radnici koji su dobili pisane upute za rad na siguran način i osobnu zaštitnu opremu, te da poslove zaštite na radu ne obavljaju u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenih djela, inspektori rada su nadležnim državnim odvjetništvima podnijeli 72 kaznene prijave protiv 125 osoba. Većina kaznenih prijava podnesena je zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela iz članka 215. stavka 2. i članka 221. stavka 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19 i 84/21), odnosno zbog opasnosti po život i tijelo osoba, koje su izazvane neprimjenom pravila zaštite na radu i zbog izvođenja pojedinih radova protivno propisima i priznatim pravilima struke.

Mjera 2. Poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača

Temeljem ključnih točaka za ostvarenje mjera, koje se odnose na provedene aktivnosti tržišne inspekcije iz projekata Europske komisije u području sigurnosti proizvoda u odnosu na izvještajno razdoblje, tržišna inspekcija je u odnosu na početnu vrijednost u vezi broja projekata Europske komisije, ostvarila vrijednost odnosno sudjeluje u ukupno 4 projekata Europske komisije.

Nadalje, jedan od pokazatelja rezultata mjere je broj provedenih inspekcijskih nadzora tržišnih inspektora, te u odnosu na početnu vrijednost, tržišna inspekcija je u izvještajnom razdoblju provela ukupno 13.991 inspekcijskih nadzora, a u odnosu na početnu i ciljanu vrijednost ostvarena je planirana vrijednost pokazatelja rezultata. Pri tome je ostvaren i veći broj inspekcijskih nadzora u odnosu na početnu i ciljnu vrijednost, a iz razloga povećanja broja nadzora u izvještajnom razdoblju uslijed donošenja Odluke Vlade RH kojom su određene najviše maloprodajne cijene pojedinih prehrambenih proizvoda radi sprječavanja negativnih učinaka promjene pojedinih cijena te s tim u vezi provedbe inspekcijskih nadzora u kojima je kontrolirana primjene Odluke o iznimnim mjerama kontrole cijena određenih prehrambenih proizvoda („Narodne novine“ br. 104/22).

Također povećanje broja planiranih nadzora proizlazi i zbog stupanja na snagu Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ br. 57/22, 88/22) uslijed čega je tržišna inspekcija provodila pojačane aktivnosti inspekcijskih nadzora u vezi primjene odredbi Zakona. Isto tako, kao jedan od pokazatelja rezultata mjere je postotak riješenih predstavki potrošača u odnosu na zaprimljene predstavke, te je početna vrijednost istih 87%, a ciljna vrijednost iznosi 72%. U izvještajnom razdoblju je ukupno 63 % riješenih predstavki potrošača u odnosu na zaprimljene predstavke iz čega proizlazi da je djelomično ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata. Naime, aktivnosti su ostvarene djelomično zbog neočekivanog porasta broja zaprimljenih predstavki u jednom područnom uredu Državnog inspektorata, odnosno zbog disproporcije između broja zaprimljenih predstavki u odnosu na postojeće administrativne kapacitete.

Mjera 3. Zaštita zdravlja ljudi i životinja

Uspostava sustava službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, te zdravlja i dobrobiti životinja kao i nusproizvoda, preduvjet je za funkcioniranje jedinstvenog EU tržišta i nesmetanog prometa roba kako unutar EU tako i u prometu s trećim zemljama.

U ostvarivanju navedenog, veterinarska inspekcija je provedbom svojih aktivnosti tijekom 2022. godine ostvarila ukupno osam (8) planiranih ključnih točaka za ostvarenje ove mjere, i to izradom: plana službenih kontrola, planom praćenja pošiljaka iz uvoza, dokumentiranih procedura za provođenje službenih kontrola koje se kontinuirano ažuriraju, općeg plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, smjernica i uputa za uspostavu i korištenje INTRA modula TRACES NT sustava. Sve navedene smjernice i upute kao i procedure objavljene su na službenim i intranet stranicama Državnog inspektorata. Provedeni su svi planirani inspekcijski nadzori u zadanom postotku ostvarenja programa. Izrađen je i Pravilnik o sustavu brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje kojim može biti objavljen tek nakon stupanja na snagu novog Zakona o hrani (u izradi).

Izmjenom i donošenjem nove zakonske regulative o službenim kontrolama, a u skladu s aktualnim člancima 5., 23. Pravilnika o visini pristojbi i naknada za službene kontrole („Narodne novine“, broj 84/15, 100/15, 14/16, 98/18 i 7/20) te članku 6. stavak 1. alineja 17. i članku 62. Zakona o službenim kontrolama, sastavni dijelovi Jedinstvenog registra domaćih životinja (JRDŽ) iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede prelaze u nadležnost Državnog inspektorata Republike Hrvatske. U skladu s navedenim, informacijski sustave JRDŽa koje koriste djelatnici Državnog inspektorata u skladu s preuzetim poslovima su sljedeći:

- VETI KOLK Aplikacija za prijavu klanja u klaonicama
- VETI upis Ante i Post mortem pregleda životinja - VETI
- Promet proizvoda životinjskog podrijetla VETI2.

Budući da su navedeni informacijski sustavi u vlasništvu Ministarstva poljoprivrede, za pristup podacima i zajedničko korištenje potpisana su dva Sporazuma između Ministarstva poljoprivrede i Državnog inspektorata: Sporazum o pristupu podacima iz informacijskog sustava Ministarstva poljoprivrede i Sporazum o zajedničkom korištenju informacijskih sustava Ministarstva poljoprivrede. Dodatno je objavljen Pravilnik o pristojbama i naknadama za

financiranje provedbe službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti („Narodne novine“, broj 123/22) čime je uspostavljen sustav za financiranje službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti.

Planiranje i realizacija službenih kontrola i inspekcijskih nadzora imaju za cilj učinkovito, kontinuirano i transparentno provođenje službenih kontrola u skladu s procjenom rizika u području zdravlja životinja i sigurnosti hrane.

Nadalje, u ovom izvještajnom razdoblju su ostvareni svi zadani ciljevi veterinarske inspekcije u skladu s rokovima koji su određeni ključnim točkama u Provedbenom programu, a ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata „% provedenih inspekcijskih nadzora i kontrola veterinarskih inspektora u odnosu na planirane“ u iznosu od 60 % provedenih službenih kontrola za godišnje razdoblje - potvrđuje postignutu ciljanu vrijednost za 2022. godinu.

Mjera 4. Učinkovit nadzor propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane

U izvještajnom razdoblju poljoprivredni inspektori Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor su proveli sve ključne točke ostvarenja mjere učinkovitog nadzora propisanih standarda u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane.

Sukladno strateški planiranim aktivnostima za urednu realizaciju ove mjere, koje su operativno planirane i Godišnjim planom rada Državnog inspektorata za 2022. godinu, Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor je u ovom izvještajnom razdoblju izradio ciljane akcije temeljem kojih su se kontrolirali standardi u područjima primarne poljoprivredne proizvodnje i kvalitete hrane u 2022. godini (u području poljoprivrede 25 ciljanih akcija, u području stočarstva 4 ciljana akcija, u području kvalitete hrane 12 ciljanih akcija te u području vina i jakih alkoholnih pića 7 ciljanih akcija). Sve planirane ciljane akcije su u cijelosti i provedene tijekom 2022. godine (ukupno 48 ciljanih akcija).

Ključne točke ostvarenja mjere, odnosno sama mjera u izvještajnom razdoblju je provedena s učinkom od 100%, što je sukladno planiranom postotku ostvarenja.

Mjera 5. Sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem

Sukladno aktivnostima planiranim za urednu provedbu ove mjere fitosanitarna inspekcija provodi službene kontrole i inspekcijske nadzore u području biljnog zdravlja te je u okviru svog djelokruga provela većinu planiranih prioriternih aktivnosti za 2022. godinu, koje su operativno predviđene i Godišnjim planom rada Državnog inspektorata za izvještajno razdoblje.

Podaci iznijeti u tabličnom dijelu godišnjeg izvješća iskazani su, u skladu s preporukama za izradu višegodišnjih provedbenih planova, u obliku relativnih pokazatelja, tj. u postotku izvršenih službenih mjera koje su izrekli fitosanitarni inspektori.

U godišnjem izvještajnom razdoblju za 2022. godinu ukupno je izrečeno ili se izvršilo 270 fitosanitarnih mjera. Od toga je u cijelosti izvršeno 260 mjera (96,3 %), a u tijeku je provedba

10 mjera (3,7 %). U mjere čije je izvršenje u tijeku (10 mjera) ubrojene su one mjere čiju provedbu trenutačno nije moguće dovršiti odnosno riječ je o 3 predmeta u kojima je radi dovršetka postupka potrebno prethodno riješiti vlasničko-posjedničke odnose subjekata, a za 7 mjera provedba je u tijeku što znači da je od nadležnoga općinskoga suda zatraženo je utvrđivanje vlasništva nad zemljištem (ostavinska pitanja, neutvrđeno vlasništvo i sl.).

Zbog bioloških, ekoloških i agrotehničkih razloga, za 100 mjera izrečenih u 2022. godini rok izvršenja je u 2023. godini. Od toga se 94 mjere odnose na zlatnu žuticu vinove loze (uzročnik: fitoplazma *Grapevine flavescence dorée*), a 6 na narančina trnovitoga štitastog moljca (*Aleurocanthus spiniferus*).

Mjera 6. Održivo gospodarenje šumama i divljači

Šumarski inspektori prema programu rada provedu inspekcijske nadzore kroz devet aktivnosti i to: nadzor gospodarenja šumama i šumskim zemljištem, nadzor u šumama posebne namjene, nadzor sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku, nadzor provedbe Naredbe o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje štetnog organizma *Ips typographus* (L.) - osmerozubi smrekov pisar, nadzor provedbe mjera integralne zaštite za sprječavanje širenja i suzbijanje štetnog organizma *Orthotomicus erosus* – mediteranski potkornjak u Park šumi Marjan, nadzor specijaliziranih subjekata, nadzor u području šumskog reproduksijskog materijala, nadzor po obavijesti drugih tijela i zajednički nadzori, nadzor po podnescima pravnih i fizičkih osoba i ostale aktivnosti šumarske inspekcije.

Lovni inspektori provode inspekcijske nadzore kroz šest aktivnosti i to: nadzor gospodarenja lovištem i divljači, nadzor provedbe Naredbe o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači, nadzor skupnih lovova, nadzor po obavijesti drugih tijela i zajednički nadzori, nadzor po podnescima pravnih i fizičkih osoba i anonimne prijave i ostale aktivnosti lovne inspekcije.

Šumarski inspektori su u 2022. godini obavili 2.254 inspekcijska nadzora, a lovni inspektori 1.486 inspekcijskih nadzora, odnosno ukupno šumarski i lovni inspektori obavili su 3.740 inspekcijskih nadzora.

Šumarski inspektori su na temelju činjeničnog stanja utvrđenog u inspekcijskim nadzorima donijeli 42 upravne mjere, od toga 30 rješenja o otklanjanju nepravilnosti i 12 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti, dok su lovni inspektori donijeli 35 upravnih mjera od toga rješenja o otklanjanju nepravilnosti 34 i jednu zabranu obavljanja djelatnosti, ukupno šumarska i lovna inspekcija donijela je 77 upravnih mjera, od toga 64 rješenja o otklanjanju nepravilnosti i 13 rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti.

Na temelju utvrđenih nepravilnosti u obavljenim nadzorima šumarski inspektori su podnijeli 494 optužna prijedloga, izdali 4 prekršajna naloga od kojih su naplatili iznos od 64.500 kuna. Lovni inspektori su u predmetnom razdoblju podnijeli 86 optužnih prijedloga.

Ukupno su šumarski i lovni inspektori podnijeli 580 optužnih prijedloga pred nadležnim sudovima, dok su šumarski inspektori državnom odvjetništvu podnijeli 11 kaznenih prijava zbog osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela iz članka 209. stavak 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21).

Mjera 7. Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području industrijskog onečišćenja

Dugogodišnjom planiranom i redovitom provedbom koordiniranih inspekcijskih nadzora operatera industrijskih postrojenja, koji su obveznici ishođenja okolišne dozvole, a obavljanjem djelatnosti mogu višestruko opteretiti sastavnice okoliša ispuštajući emisije onečišćujućih tvari u zrak, vode i tlo, kao i Seveso postrojenja koja na lokacijama skladište opasne tvari u količinama koje mogu uzrokovati nesreće većih razmjera, značajno se utječe na sprečavanje i smanjenje industrijskog onečišćenja na okoliš.

Koordinacijom inspektora zaštite okoliša, koji osim planiranja, organiziranja i izvješćivanja, provode koordinirane inspekcijske nadzore u kojima sudjeluju i suradni inspektori (vodopravni inspektori, sanitarni inspektori, energetske inspektori za elektroenergetiku, inspektori opreme pod tlakom, inspektori rada - zaštite na radu, rudarski inspektori i energetske inspektori za naftno rudarstvo, veterinarski inspektori, poljoprivredni inspektori, inspektori zaštite prirode i inspektori gospodarenja otrovnim kemikalijama, građevinski inspektori te inspektori zaštite od požara, eksploziva i vatrogastva i inspektori civilne zaštite) nadležni prema posebnim propisima za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od utjecaja opterećenja na okoliš, čime se omogućuje sustavni nadzor operatera industrijskih postrojenja na području Republike Hrvatske, u svrhu očuvanja okoliša.

Koordinirani inspekcijski nadzori obuhvaćaju operatere velikih industrijskih postrojenja složenih sustava iz djelatnosti energetike, proizvodnje i prerade metala, industrije minerala, kemijske industrije, gospodarenja otpadom te drugih djelatnosti uključujući industrijska postrojenja za klaonice, obradu i preradu sirovina za proizvodnju hrane ili hrane za životinje, intenzivan uzgoj životinja (peradi i svinja) te površinske obrade tvari u kojima se koriste organska otapala, kao i Seveso postrojenja.

Radi izbjegavanja mogućeg nastanka rizika i opasnosti po okoliš, pri planiranju i izvođenju zahvata ili pri obavljanju svoje djelatnosti, operateri se upućuju na primjenu utvrđenih preventivnih mjera zaštite okoliša, što podrazumijeva korištenje dobre prakse, kao i uporabu proizvoda, opreme i uređaja, te primjenu proizvodnih postupaka i sustava održavanja projektiranih parametara postrojenja, koji su najpovoljniji po okoliš.

Mjera 8. Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti

Na smanjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak i tvari koje oštećuju ozonski sloj utječe provedba nadzora nad osobama ovlaštenim za praćenje kvalitete zraka i praćenja emisija, osoba ovlaštenih za obavljanje poslova u vezi sa kontroliranim tvarima i fluoriranim stakleničkim plinovima, vlasnika/korisnika nepokretnih izvora onečišćenja zraka u smislu kontrole provedbe mjera za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak, jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba u smislu donošenja i provedbe akcijskih planova, obveznika primjene propisa iz područja zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti.

Tijekom ove godine provedeni su planirani inspekcijski nadzori serviserima kojima je, prema podacima sadržanim u Registru pravnih osoba i obrtnika koji se bave djelatnošću uvoza/izvoza

i stavljanja na tržište kontroliranih tvari i/ili fluoriranih stakleničkih plinova, servisiranja, obnavljanja i uporabe tih tvari, istekla dozvola za obavljanje djelatnosti prikupljanja, provjere propuštanja, ugradnje i održavanja ili servisiranja opreme i uređaja koji sadrže tvari koje oštećuju ozonski sloj ili fluorirane stakleničke plinove ili o njima ovise na području Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja. Također su kontinuirano nadzirani vlasnici/korisnici nepokretnih izvora onečišćenja zraka u smislu kontrole provedbe mjera za smanjivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak i drugih obveznika primjene propisa iz područja zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti.

Nakon izmjena i dopuna Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 57/22) kojima su jasnije određene obveze jedinica lokalne samouprave u svrhu poduzimanja mjera sprječavanja i smanjivanja onečišćivanja zraka, donošenja akcijskih planova u slučaju prekoračenja propisanih razina onečišćujućih tvari, te praćenja provedbe mjera za smanjivanje onečišćenja, a inspekciji je dana ovlast za poduzimanje mjera i sankcioniranje u slučaju da se propisane obveze ne provode, te su provedeni planirani inspekcijski nadzori kontrole provedbe mjera jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba u smislu donošenja i provedbe akcijskih planova.

Mjera 9. Otkrivanje, suzbijanje i procesuiranje nezakonitosti u području gospodarenja otpadom

Inspekcijskim nadzorima osoba čijom djelatnošću nastaje otpad odnosno izvornih proizvođača otpada, odlagališta otpada, centara za gospodarenje otpadom, ovlaštenih osoba za gospodarenje otpadom koje posjeduju dozvolu za gospodarenje otpadom i/ili su upisane u Očevidnike sakupljača i oporabitelja, posrednika u gospodarenju otpadom, trgovaca otpadom, prijevoznika otpada i jedinica lokalne samouprave te osoba koje obavljaju prekogranični promet otpadom pridonosi se održivom gospodarenju otpadom, smanjenju utjecaja na okoliš i zaštiti ljudskog zdravlja.

Radi provedbe odredbi Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006.), kao i zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbe Komisije br. 2020/2174 od 19. listopada 2020. o izmjeni priloga I.C, III., III.A, IV., V., VII. i VIII. Uredbi (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama te sprječavanja ilegalnih pošiljaka otpada, sklopljen je Sporazum o suradnji u provedbi nadzora prekograničnog prometa pošiljki otpada u Republici Hrvatskoj, a uključuje inspekcijske nadzore ustanova, poduzeća, posrednika i trgovaca u skladu s člankom 34. Direktive 2008/98/EZ te inspekcijske nadzore pošiljaka otpada i povezane uporabe ili odlaganja pokrivajući cijelo geografsko područje Republike Hrvatske.

Nadzor prekograničnog prometa otpadom u Republici Hrvatskoj osim inspektora zaštite okoliša Državnog inspektorata, provode ovlašteni službenici Ministarstva financija - Carinske uprave (carinski službenici) i ovlašteni službenici Ministarstva unutarnjih poslova (policija), temeljem sklopljenog Sporazuma o suradnji prilikom provođenja nadzora prekograničnog prometa pošiljki otpada te Plan nadzora pošiljaka otpada Republike Hrvatske za razdoblje od 2020. – 2023. godine.

Kako bi se učinkovito zaustavili tokovi nezakonitog prometa otpadom te spriječio ilegalan uvoz otpada u Hrvatsku potrebno je daljnje unaprjeđenje postojeće suradnje sa susjednim državama

osobito na operativnoj razini. Status provedbe mjere pri učinkovitom i pravovremenom obavljanju inspekcijskih nadzora i dalje je u skladu je s planiranim vrijednostima.

Provedeni inspekcijski nadzori prekograničnih pošiljaka otpada, odlagališta otpada, osoba koje obavljaju poslove gospodarenja otpadom te osoba čijim obavljanjem djelatnosti nastaje otpad (proizvođači otpada) doprinose održivom gospodarenju otpadom.

Mjera 10. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda

Vodopravna inspekcija provodi inspekcijske nadzore nad pravnim i fizičkim osobama s ciljem kontrole postupanja po odredbama Zakona o vodama („Narodne novine“, br. 66/19 i 84/21), Zakona o vodnim uslugama („Narodne novine“, br. 66/19), Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva („Narodne novine“, br. 153/09, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17 i 66/19) i ostalim propisima donesenim na temelju navedenih zakona. Krajnji cilj provedbe inspekcijskih nadzora vodopravne inspekcije je postizanje i očuvanje dobrog stanja voda.

U izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine vodopravni inspektori su obavili ukupno 1.985 inspekcijskih nadzora koji se odnose na nadzor nad vodnim dobrom, nadzor korištenja voda, nadzor zaštite voda, te nadzor obavljanja vodnih usluga.

Od ukupnog broja (1.985) inspekcijskih nadzora, što je ukupno 135 % ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata, obavljeno je: 585 inspekcijskih nadzora na temelju podnesaka, odnosno zaprimljenih prijava, 839 redovnih inspekcijskih nadzora, 276 kontrolnih inspekcijskih nadzora, 136 koordinirana inspekcijska nadzora, 43 inspekcijskih nadzora vezano za postupanje kod iznenadnih onečišćenja voda, 40 inspekcijska nadzora u okviru akcije te 66 inspekcijskih nadzora vezano za zaštitu od požara.

Inspekcijskim nadzorima je utvrđeno 405 povreda propisa za koje su vodopravni inspektori donijeli: 318 rješenja kojim su naređene mjere za otklanjanje povreda propisa i 28 optužnih prijedloga, pri čemu su u 194 slučaja primijenjene mjere oportuniteta.

U izvještajnom razdoblju je doneseno ukupno 16 presuda prekršajnih sudova kojima su izrečene novčane kazne u ukupnom iznosu od 132.900,00 kuna.

U istom razdoblju je doneseno 106 prekršajnih naloga, temeljem kojih su naplaćene novčane kazne u iznosu od 804.300,05 kn.

Naplaćene su novčane kazne za neizvršenje rješenja u iznosu od 30.000,00 kn.

U izvještajnom razdoblju vodopravni inspektori donijeli su 2.493 akta (izvješća, obavijesti, dopisa, odgovora, mišljenja, očitovanja i dr.).

Temeljem plana provođenja koordiniranih nadzora u 2022. godini, obavljeno je 136 koordiniranih nadzora kod operatera koji su obveznici okolišne dozvole, što je ukupno 100 % ostvarene vrijednosti pokazatelja rezultata.

Vodopravna inspekcija provodi inspekcijske nadzore kod iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda sukladno Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda („Narodne novine“, broj 5/11), temeljem kojeg su u izvještajnom razdoblju provedena 43 inspekcijska nadzora vezana za postupanje kod iznenadnih onečišćenja voda.

Koordinirani, odnosno zajednički nadzori više inspekcija, provedeni su i kod subjekata na području Nacionalnog parka Plitvička jezera, te u okviru akcijskog plana u turističkoj sezoni u 2022. godini. U okviru akcija provedeno je 40 inspekcijskih nadzora.

Sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2022. godini („Narodne novine“, broj 4/21), u razdoblju od ožujka do rujna, obavljani su nadzori nad isporučiteljima vodnih usluga s ciljem ispravnosti sustava za dobavu vode i prostora za zahvat i crpljenje vode za potrebe zaštite od požara. Izvješća o stanju vodoopskrbnih sustava podnesena su Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici, glavnom vatrogasnom zapovjedniku. Provedeno je 853 kontrola, od čega je 787 na temelju dostavljenih izvješća javnih isporučitelja vodnih usluga i 66 inspekcijska nadzora. Prilikom izvršenih kontrola nisu utvrđene povrede Zakona o vodama, te nije bilo postupanja.

Mjera 11. Učinkoviti nadzor zaštite prirode Republike Hrvatske

Inspektori zaštite prirode svojim aktivnostima sudjeluju u ostvarenju cilja 3.2. „Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja“ iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024., kao i u realizaciji strateškog cilja „Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara“ koji je definiran u okviru „Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine“.

Shodno navedenom, s ciljem jačanja održivosti razvoja i očuvanja zaštićenih dijelova prirode Republike Hrvatske, provedeni su inspekcijski nadzori inspektora zaštite prirode kao i koordinirani inspekcijski nadzori inspektora zaštite prirode u suradnji s inspekcijama drugih sektora, djelatnicima Ministarstva unutarnjih poslova i Carinske uprave Republike Hrvatske.

Status provedbe mjere proveden je kod ključnih točaka ostvarenja mjere povećanjem broja provedenih koordiniranih inspekcijskih nadzora te provođenjem ostalih inspekcijskih nadzora vezanih za zaštićena područja i ekološku mrežu, bioraznolikost, georaznolikost, strogo zaštićene vrste, prekogranični promet i trgovinu divljim vrstama kao i drugim nadzorima iz nadležnosti inspekcije zaštite prirode.

Na osnovu provedenih inspekcijskih nadzora u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine naloženo je 37 upravnih mjera, izdano je 10 prekršajnih naloga, podnesena su 34 optužna prijedloga te 3 kaznene prijave.

Sukladno 10% smanjenju broja izvršitelja u odnosu na 2021. godinu, ostvarena vrijednost pokazatelja rezultata (broj provedenih koordiniranih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite prirode i broj provedenih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite prirode) tijekom 2022. godine u ukupnom broju od 1.550 inspekcijskih nadzora, od kojih su 93 koordinirana inspekcijska nadzora - potvrđuje da su ostvarivane aktivnosti u provedbi ove mjere, odnosno da su ključne točke provedbe mjere ostvarene uredno.

Mjera 12. Osiguravanje propisane kvalitete u turizmu i ugostiteljstvu

Obavljanjem inspekcijskih nadzora nad poslovanjem ugostitelja i pružatelja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, osigurava se primjena propisane kvalitete turističkih i ugostiteljskih

usluga što posljedično utječe na uspješnost pozicioniranja Hrvatske među vodeće turističke zemlje svijeta.

U cilju održavanja kvalitete u turizmu, kao i osiguravanja sigurnosti turista, turistička inspekcija obavlja planirane i koordinirane inspekcijske nadzore s drugim inspekcijama Državnog inspektorata, dajući pritom važnost propisanom oportunitetu, koji daje mogućnost ne poduzimanja prekršajnih mjera prema prekršiteljima kod propisanih slučajeva povrede propisa. Navedeni instrument omogućava izgradnju partnerskih odnosa između turističkog inspektora i svih nadziranih subjekata, a na koji način se ostvaruje savjetodavna uloga prema gospodarstveniku.

Isto tako, turistički inspektori svojim djelovanjem pridonose suzbijanju nelojalne konkurencije, a koja je, između ostalog, na tržištu prisutna zbog neregistriranog obavljanja ugostiteljske djelatnosti, neregistriranog pružanja ugostiteljskih usluga i neregistriranog pružanja usluga u turizmu.

Naime, u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine turistički inspektori Državnog inspektorata obavili su ukupno 9.999 inspekcijskih nadzora, od čega se 1.041 inspekcijski nadzor odnosio na inspekcijske nadzore u svezi poštivanja odredbi odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, koje su važile do 8. travnja 2022. godine.

Tako je u ovom izvještajnom razdoblju, prilikom obavljanja inspekcijskih nadzora nad legalnim ugostiteljima i pružateljima ugostiteljskih i turističkih usluga mjera izvršena, odnosno planirana ciljana vrijednost je ostvarena na način da su turistički inspektori obavili više inspekcijskih nadzora nad radom legalnih pružatelja ugostiteljskih i turističkih usluga, a što je do 8. travnja 2022. godine bilo uvjetovano obavljanjem inspekcijskih nadzora nad provedbom odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

Nadalje, u izvještajnom razdoblju je došlo do povećanja broja obavljenih inspekcijskih nadzora nad obračunom, naplatom i uplatom boravišne / turističke pristojbe, u odnosu na ranije izvještajno razdoblje, no mjera je djelomično provedena. Navedeno je posljedica epidemije bolesti COVID-19, koja je uzrokovala pojavu „posebnih okolnosti“, a za vrijeme trajanja istih suspendirani su prekršajni postupci, odnosno turistički inspektori za vrijeme trajanja istih ne smiju prekršajno sankcionirati prekršitelje odredbi Zakona o turističkoj pristojbi.

Prilikom obavljanja inspekcijskih nadzora nad neregistriranim obavljanjem ugostiteljske djelatnosti i pružanjem ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, u izvještajnom je razdoblju mjera izvršena, te je, štoviše, premašena planirana ciljana vrijednost, budući da su od 9. travnja 2022. godine prestale važiti odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, te turistički inspektori od tada obavljaju znatno veći broj inspekcijskih nadzora i nad pravnim i fizičkim osobama koje neregistrirano obavljaju ugostiteljsku djelatnost, pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu.

Mjera 13. Suzbijanje nezakonitog i poticanje kvalitetnog građenja u Republici Hrvatskoj

U odnosu na prethodna izvještajna razdoblja, postignut je vidljiv napredak u vezi usklađenja već izgrađenih nezakonitih građevina s propisima nakon postupanja inspekcije, jer su investitori sami uklonili 217 građevine i za 532 građevine ishodili propisani akt, što je povećanje od 30% u odnosu na isto razdoblje 2021. godine. Građevinska inspekcija je tijekom 2022. godine putem

treće osobe uklonila 8 građevina koje je isti investitor nezakonito izgradio u zaštićenom području Parka prirode Velebit, gdje je gradnja strogo zabranjena. U ovom izvještajnom razdoblju postignut je i veliki napredak u vezi uklanjanja potresom uništenih zgrada jer su uklonjene 232 zgrade od planiranih 200 za cijelu 2022. godinu.

Smanjen udio od 39% nadzora građenja koje je u tijeku od ukupnog broja svih obavljenih inspekcijskih nadzora u odnosu na prethodno razdoblje (51%), posljedica je pojačanog obavljanja kontrolnih nadzora građevina koje su već nezakonito izgrađene radi donošenja novčanih kazni i prisiljavanja investitora da postupe po naredbi inspektora. Iz istog razloga je smanjen i broj nadzora građenja u zaštićenim i izvan građevinskim područjima, ali se ocjenjuje da je status provedbe mjere „u tijeku“ jer se pojačanim inspekcijskim nadzorima građenja u tijeku i u zaštićenim područjima - u narednom razdoblju ostvarivanja planiranih aktivnosti u mjeri može postići ukupno planirani postotak pokazatelja rezultata (% provedenih inspekcijskih nadzora građenja u tijeku u odnosu na ukupan broj nadzora).

Do kraja 2022. godine postignuto je ostvarenje jedne od ključnih točaka mjere, koja se odnosi na povezivanje građevinske inspekcije sa Informacijskim sustavom prostornoga uređenja (ISPU) na način da građevinski inspektori putem ISPU-a zaprimaju prijave početka građenja te imaju uvid u sve izdane izvršne građevinske dozvole.

Zaključno, postignut je ukupni napredak bitan za ostvarenje mjere suzbijanja nezakonitog građenja u Republici Hrvatskoj.

Uzimajući u obzir navedena saznanja o daljnjem jačanju graditeljske aktivnosti, veliki broj zaprimljenih prijava/podnesaka građana i drugih tijela te novonastalu situaciju vezanu za poslove nadzora i uklanjanja građevina uništenih u potresima, svakako je potrebno jačati ukupne ljudske resurse građevinske inspekcije i osigurati daljnju prisutnost građevinske inspekcije u provedbi svih zakonodavno propisanih područja provedbe inspekcijskih nadzora.

Mjera 14. Povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa

S ciljem provedbe ove mjere - Povećanje učinkovitosti zaštite javnozdravstvenog interesa sanitarna inspekcija kontinuirano povodi inspekcijske nadzore u skladu s usvojenim Programom rada Državnog inspektorata i Operativnim planovima inspekcijskih nadzora i planovima monitoringa koji se izrađuju na temelju analize rizika uzimajući pri tome u obzir aktualne rizike, pojavu i raširenost zaraznih bolesti, rezultate službenih kontrola i inspekcijski nadzora iz prethodnog razdoblja, rizik koji obavljanje određenih djelatnosti imaju u smislu javnozdravstvenog interesa. Također se organizacija i provedba inspekcijski nadzora prilagođava novonastalim hitnim stanjima kao što su: pojava trovanja, stavljanja na tržište zdravstveno neispravne hrane, zaprimanje hitnih obavijesti putem RASFF sustava. U izvještajnom razdoblju sanitarna inspekcija je u potpunosti realizirala planirani broj nadzora i provela zbog izvanrednih situacija (trovanja, prijava i RASFF – obavijesti) 9 % više nadzora. Uz navedeno, sanitarna inspekcija sudjelovala je u provedbi 4 projekta Europske komisije koji imaju za cilj nadzor sigurnosti proizvoda u cilju funkcioniranja jedinstvenog tržišta.

Međutim sanitarna inspekcija u smislu zaštite javno zdravstvenog interesa pokriva različita područja: sigurnost hrane, proizvodnja i stavljanje na tržište predmeta opće uporabe, kemikalija

i biocida, zaštita pučanstva od zaraznih bolesti, buka, ograničena uporaba duhana i duhanskih proizvoda, zaštita od zračenja, ali postotak (%) realizacije plana po svim područjima nadzora nije proporcionalan i potrebno je uspostaviti prikladniju zastupljenost svih područja nadzora.

U cilju provedbe učinkovite službene kontrole i osiguranja transparentnih javnozdravstvenih zahtjeva prema poslovnim subjektima važna je uspostava i ažuriranje zakonodavnog okvira, te je u tom smislu sanitarna inspekcija sudjelovala u pripremi 8 zakonskih prijedloga i 9 pod zakonskih akata te u svrhu jednoobraznog postupanja u provedbi inspeksijskog nadzora izradila 7 uputa za rad inspektora.

Nadalje, sanitarna inspekcija kontinuirano, na temelju zahtjeva stranaka, izdaje posebne uvijete gradnje, potvrde na glavni projekt i izvozne certifikate i evidentira subjekte u poslovanju s hranom.

Za djelotvornu, stručnu i pouzdanu provedbu inspeksijskih nadzora i službenih kontrola neophodna je educiranost i iskusno ljudskih potencijala te se stoga uz redovnu provedbu nadzora organiziraju i provode edukacije sanitarne inspekcije. Pozitivna epidemiološka situacija rezultirala je ponovnim održavanjem edukacija „u živo“ i aktiviranjem Europskog programa BTSF- edukacija koje su tijekom pandemije bile zamijenjene on-line radionicama. Ponovna mogućnost održavanja takvih radionica i edukacija dodatno doprinosi bržoj razmjeni informacija na nacionalnoj razini ali i s kolegama inspektorima na razini Europske unije, a samim time u konačnici i učinkovitijom provedbom edukacija.

Mjera 15. Održavanje propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom

Službe inspeksijskog nadzora u sastavu Sektora za nadzor rudarstva, energetike i opreme pod tlakom su mjeru održavanja propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom provele shodno broju raspoređenih izvršitelja u 2022. godini.

Služba nadzora u području rudarstva je u provedbi inspeksijskih nadzora iz nadležnosti rudarskih inspektora od planiranih 400 (100%) inspeksijskih nadzora za 2022. godinu, u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine ostvarila 387 inspeksijska nadzora rudarskih inspektora, što predstavlja ostvarenje od 97% od ciljane vrijednosti za izvještajnu godinu.

Služba nadzora u području energetike je u provedbi inspeksijskih nadzora iz nadležnosti energetske inspekcije od planiranih 520 (100%) inspeksijskih nadzora za 2022. godinu, u izvještajnom razdoblju ostvarila 539 inspeksijskih nadzora energetske inspekcije, što predstavlja ostvarenje od 104% odnosno 4% više od planiranog broja inspeksijskih nadzora energetske inspekcije za 2022. godinu.

Energetska inspekcija je u izvještajnom razdoblju izvršila u zadanim rokovima i sve planirane inspeksijske nadzore vezane na ostvarivanje Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2022. godini te su na temelju provedenih inspeksijskih nadzora ostvareni odlični rezultati u razmijeni znanja i provedbi mjera zaštite od požara na trasama vodova i pripadajućim elektroenergetskim građevinama na priobalnom i otočnom području Republike Hrvatske.

Služba nadzora u području opreme pod tlakom je u provedbi inspekcijskih nadzora iz nadležnosti inspektora opreme pod tlakom od planiranog broja 480 (100%) inspekcijskih nadzora za 2022. godinu, u izvještajnom razdoblju ostvarila 349 inspekcijskih nadzora inspektora opreme pod tlakom, što predstavlja ostvarenje od 73% od ukupno planiranog broja inspekcijskih nadzora za navedenu inspekciju.

Mjera 16. Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama

Sektor za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom sudjeluje u ostvarenju ove mjere realizacijom svojih aktivnosti razvidnih iz šest ključnih točaka postignuća u 2022. godini, od kojih su pet ključnih točaka terminološki obuhvaćene ovim godišnjim izviješćem.

Shodno zakonski propisanim obvezama svih tijela državne uprave, realizirani su slijedeći akti: izrađeno je i objavljeno Godišnje izvješće o radu Državnog inspektorata za 2021. godinu, izrađeno je Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Državnog inspektorata razdoblje 2021.-2024. u 2022. godini i dostavljeno Koordinacijskom tijelu u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, izrađeno je Polugodišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2022. godinu (razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2022. godine), u studenom je ažuriran, objavljen i dostavljen Koordinacijskom tijelu Provedbeni program Državnog inspektorata te je donesen i objavljen Godišnji plan rada Državnog inspektorata za 2023. i Program rada Državnog inspektorata za 2023. godinu.

Prateći hodogram provedbe projektnih aktivnosti za kvalitetu Ministarstva pravosuđa i uprave, koje je odgovorno za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom u sva tijela javne uprave, i u suradnji s vanjskim konzultantima tvrtke QUALITAS d.o.o. dodijeljenim iz projekta Ministarstva, donesen je i pokrenut Plan projekta uspostave sustava upravljanja kvalitetom u Inspektoratu (dalje u tekstu: SUK). U okviru navedenog Projekta, kroz definiranje Modela procesa Državnog inspektorata - utvrđeni su upravljački, temeljni i potporni procesi Inspektorata te su za dva prioritetna područja rada – upravljanje rizicima i obavljanje inspekcijskog nadzora izrađeni procesi i postupci radi usklađivanja sa Zahtjevima za sustave upravljanja kvalitetom u tijelima javne uprave Republike Hrvatske, svibanj 2021.(dalje u tekstu: Zahtjevi). Uz navedena dva prioritetna područja, izrađivani su BPMN dijagrami i za procese: strateško upravljanje, operativno upravljanje, upravljanje imovinom, upravljanje poslovnim sposobnostima, zaprimanje i dodjeljivanje predstavke, rješavanje po žalbi i dr.

Sukladno projektnom zadatku i shodno nalogu Ministarstva pravosuđa i uprave, u studenom 2022. su pokrenute i provedene aktivnosti vezane za provedbu unutarnje procjene sustava upravljanja kvalitetom - donesena je Odluka o provedbi unutarnje procjene i Program unutarnje procjene, u skladu s Programom provedeni su intervjui, izrađeno je Završno izvješće s unutarnje procjene koje je uneseno u SUK IT sustav Ministarstva pravosuđa i uprave te su definirani ciljevi i prijedlozi inicijativa za poboljšanja rada u skladu sa Zahtjevima.

Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje sudjeluje u ostvarenju ove mjere kroz realizaciju ključnih točaka iz djelokruga rada pravnih poslova, te je tako u izvještajnom razdoblju velik dio vremena bio posvećen izradi novih izmjena i dopuna Zakona o Državnom inspektoratu, koje su i dalje u tijeku shodno usvojenom terminološkom Planu zakonodavnih aktivnosti za 2022. Ostali pravni poslovi, koje uključuje i ključna točka 5. za

pokazatelj rezultata ostvarenja zakonodavnih aktivnosti, odnosili su se na davanje mišljenja na nacрте prijedloga zakona i drugih propisa iz djelokruga drugih tijela državne uprave, kao i poslove u vezi s provedbom zakona kojim se uređuje pravo na pristup informacijama.

Na web portalu e-Savjetovanje završeno je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću sljedećih podzakonskih akta Državnog inspektorata: Pravilnika o službenoj odori, označavanju i korištenju označenih prijevoznih sredstava Državnog inspektorata, Pravilnika o načinu evidentiranja i vođenju registra subjekata i pripadajućih objekata u poslovanju s hranom iz nadležnosti sanitarne inspekcije Državnog inspektorata, Pravilnika o službenom certificiranju pošiljaka za izvoz u treće zemlje, Pravilnika o pristojbama i naknadama za financiranje provedbe službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti i Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja elektroničkog očevidnika inspektora Državnog inspektorata.

Nakon završenog postupka e-Savjetovanja, navedeni Pravilnici su objavljeni u Narodnim novinama te su stupili na snagu.

Sektor za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor sudjeluje u ostvarenju mjere zakonitog, djelotvornog i učinkovitog planiranja i upravljanja promjenama kroz dvije ključne aktivnosti, i to: izrada rješenja po prigovoru i provedba unutarnjih nadzora po zaprimljenim predstavkama. U 2022. godini zaprimljeno je ukupno 28 prigovora stranaka podnesenih temeljem čl.122. Zakona o općem upravnom postupku. U većem broju slučajeva se prigovaralo na obavijesti tržišne i inspekcije zaštite okoliša, što odgovara prosjeku iz 2021. godine. Ukupno je rješavajući po 3 prigovora izrađen nacrt rješenja kojim se prigovor prihvaća, dok je u svim ostalim slučajevima prigovor odbijen ili odbačen. Izrazito nizak postotak prihvaćenih prigovora direktno korelira sa visokom razinom pravilnosti postupanja inspektora u konkretnim inspekcijskim nadzorima. U izvještajnom periodu je zaprimljeno 10 predstavlki građana / drugih subjekata te je po obavljenim unutarnjim nadzorima u ukupno 3 nadzora utvrđena nepravilnost. Sektor je temeljem utvrđenih nepravilnosti predlagao čelniku tijela pokretanje postupka zbog teških povreda službene dužnosti, podnošenje kaznenih prijave te donošenje rješenja o privremenom udaljenju iz službe.

Zaključno, donošenjem rješenja po prigovorima te pisanim obavještavanjem podnositelja predstavlki Državni inspektorat kao tijelo državne uprave aktivno sudjeluje u ostvarenju cilja – učinkovite, transparentne i otporne države. Građanin kojemu je rješenjem glavnog državnog inspektora jasno obrazloženo iz kojih razloga i temeljem kojih propisa je njegov prigovor prihvaćen ili odbijen – transparentno i na jasan način percipira Državni inspektorat kao učinkovito i transparentno tijelo državne uprave.

Mjera 17. Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima

Analizirajući trenutne i buduće potrebe za zaposlenicima, Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje je u veljači 2022. godine objavio javni natječaj za prijam u državnu službu kojim je raspisano ukupno 50 izvršitelja na 42 radna mjesta. Po navedenom natječaju zaposleno je 36 novih službenika. Po natječaju koji je objavljen u rujnu a temeljem Odluke o djelomičnoj obustavi javnog natječaja iz veljače, zaposleno je 2 državnih službenika. Temeljem Odluke o djelomičnoj obustavi natječaja iz rujna, u prosincu je objavljen natječaj za

preostalih 12 izvršitelja. Predmetni natječaj je u tijeku te se provođenje istog i eventualno zapošljavanje očekuje u prvom kvartalu 2023. godine.

Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima ostvaruje se i kroz četiri točke ostvarenja Sektora za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor, i to: provedenim planiranim kontrolno-instruktivnim nadzorima, obavljenim zastupanjima pred upravnim sudovima i provedenim planiranim instrukcijama i edukacijama inspektora. Izrađenim planom predviđen je broj kontrolno-instruktivnih nadzora, a u pogledu unutarnjih nadzora isti se provode dijelom po predstavkama, a dijelom temeljem Plana provjere prisutnosti alkohola u organizmu službenika Državnog inspektorata za 2022. godinu. Ukupno je provedeno 25 kontrolno-instruktivnih nadzora različitih inspekcija iz Državnog inspektorata i iz različitih područnih ureda te 43 unutarnja nadzora. Utvrđeno je 46 povreda službenih dužnosti koje imaju značaj težih povreda iz čl.99. Zakona o državnim službenicima. Na žalost, provedenim nadzorima su utvrđene takve povrede iz kojih su razvidne osnovane sumnje za počinjenje kaznenih djela s obilježjem korupcije. Slijedom utvrđenog, podignute su 4 kaznene prijave protiv službenika Državnog inspektora te je predloženo glavnom državnom inspektoru i izdano ukupno 4 rješenja o privremenom udaljenju iz službe (do okončanja postupka pred službeničkim sudom ili kaznenog postupka). Sektor je u izvještajnom razdoblju obavio ukupno 40 zastupanja pred upravnim sudovima u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu te Službeničkim sudom RH. U svim navedenim zastupanjima donesene su prvostupajnske presude (nepravomoćne) kojima su odbijeni tužbeni zahtjevi tužitelja protiv Državnog inspektorata kao tuženika. U 2022. godini zaprimljeno je ukupno i 6 odluka službeničkog suda kojima su službenici proglašeni odgovornim za počinjenja teških povreda službenih dužnosti. Izrečene kazne su se odnosile na: prestanak državne službe u 1 slučaju, novčana kazna 15% uskrate od plaće na 4 mjeseca u 1 slučaju, novčana kazna 20% uskrate od plaće na 6 mjeseci u 1 slučaju, novčana kazna 10% uskrate od plaće na 2 mjeseca u 1 slučaju i novčana kazna 10% uskrate od plaće na 1 mjesec u 2 slučaja.

Instrukcije i edukacije inspektora se provode kontinuirano, i to kako unutar kontrolno-instruktivnih nadzora tako i donošenjem rješenja po prigovorima kao i usmenim svakodnevnim instrukcijama.

Prema planiranim aktivnostima te sukladno propisima iz područja zaštite na radu i zaštite od požara, provedena su planirana osposobljavanja, provjere zdravstvene sposobnosti, izrađen je prijedlog Pravilnika o zaštiti od požara, prijedlog Odluke o zaštiti nepušača te više uputa iz područja zaštite na radu i zaštite od požara, osigurana je nova osobna zaštitna oprema državnim službenicima i namještenicima, uz naglasak kako je zaštita na radu sastavni dio radnog procesa te je važna za očuvanje ljudskih resursa čime se postiže uspješnosti i snaga svake organizacije.

U cilju osiguranja sigurnih mjesta rada obavljen je pregled stanja poslovnih prostorija i mjesta rada u okviru propisa iz područja zaštite na radu i zaštite od požara na više lokacija područnih ureda i ispostava Državnog inspektorata.

Zajedničkim promišljanjem i djelovanjem u novim izazovima uzrokovanim zdravstvenom pandemijom - zasigurno su doprinijeli manjim brojem prijava profesionalnih bolesti državnih službenika i namještenika oboljelih od COVID-19 korona virusa.

Naime, u koordinaciji s ravnateljstvom civilne zaštite, svim državnim službenicima i namještenicima nastavljena je provedba aktivnosti osiguravanja dezinficijensa, adekvatne osobne zaštitne opreme, ažurirane su upute o obvezama i ponašanju za vrijeme trajanja pandemije te boravka u poslovnim prostorima koje koristi Državni inspektorat, što je zasigurno doprinijelo postizanju sigurne radne atmosfere.

Mjera 18. Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga

Sektor za proračun i računovodstvene poslove, čije su aktivnosti operativno planirane i Godišnjim planom rada Državnog inspektorata za 2022. godinu, u izvještajnom razdoblju je izradio i u zakonski propisanim rokovima predao sva financijska izvješća: Završno izvješće za 2021. godinu, financijska izvješća za prvi kvartal 2022. godine, polugodišnja izvješća za 2022. godinu, devetomjesečna izvješća za 2022. te Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2021. godinu koja je u cijelosti popunjena i izvršena sukladno rokovima za predaju. U navedenom izvještajnom razdoblju izvršena je prilagodba financijskog plana Državnog inspektorata shodno potrebama ovog tijela državne uprave i to putem Rebalansa Državnog proračuna, kao i preraspodjelama Državnog proračuna.

Nadalje, u prosincu 2022. godine izrađen je i prijedlog Financijskog plana Državnog inspektorata za razdoblje 2023.-2025. godine.

Nadalje, ustrojstveno i Provedbenim programom definirane aktivnosti Sektora za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom uredno su izvršene i realizirane sukladno zakonski propisanim rokovima, što je razvidno iz ključnih točaka kako slijedi: izrađen je i objavljen Plan nabave Državnog inspektorata za 2022. godinu i sve njegove izmjene i dopune, donesen je i objavljen Registar ugovora, izrađena su statistička izvješća vezano za praćenje provedbe postupaka nabave, a svi postupci nabave provedeni su sukladno Planu nabave. Sklopljeni su sporazumi i ugovori o zakupu, uporabi i korištenju poslovnih prostora, ažurirane su interne evidencije poslovnih prostora, izvršen je elektronički upis i ažuriranje podataka u Središnjem registru državne imovine za poslovne prostore koje koristi Državni inspektorat te se upravljalo službenim automobilima za obavljanje svoje djelatnosti u skladu s internim procedurama i uputama Državnog inspektorata, a upravljanje s rizicima se provodilo u skladu s donesenom Strategijom upravljanja rizicima u Državnom inspektoratu te je ažuriran Registar rizika na razini Državnog inspektorata.

Sve ostale aktivnosti vezane za proces nabave, upravljanja imovinom i upravljanja rizicima koje su planirane u 2022. godini, realizirane su u skladu sa zakonskim rokovima.

Sektor za informatiku je u izvještajnom razdoblju uredno ostvario sve svoje planirane aktivnosti što je razvidno iz definiranih ključnih točaka, odnosno: uspostavljena su aplikativna rješenja koja su naslijedena od pravnih prednika Državnog inspektorata (osam ministarstva) na DIRH CDU ICT infrastrukturi, umreženo je oko 130 lokacija područnih ureda, ispostava, graničnih prijelaza, carinskih mjesta i lokacija samostalnih izvršitelja s centralnom lokacijom Državnog inspektorata (Središnji ured, Grad Zagreb), uspostavljena je mrežna i sigurnosna infrastruktura Državnog inspektorata koja omogućuje umreženu sigurnu komunikaciju svih lokacija Državnog inspektorata međusobno i s vanjskim dionicima, kontinuirano je pružana pravovremena informatička podrška u radu svim korisnicima te je provedeno uredno

preventivno, adaptivno i korektivno održavanje svih sastavnih dijelova informacijskog sustava Državnog inspektorata koji uključuje hardware, software, netware, lifeware, orgware, dataware.

Osim navedenog kroz planirane ključne točke ostvarenja, uspostavljeno je i jedinstveno aplikativno rješenje za uredsko poslovanje i digitalnu arhivu koje je usklađeno sa zakonodavnim okvirom uredskog poslovanja. Tako su svi postojeći podaci i predmeti uredskog poslovanja državnih službenika u digitalnom obliku, koje je Državni inspektorat naslijedio 2019. od osam ministarstva, migrirani u navedeni jedinstven aplikativan sustav za uredsko poslovanje i digitalnu arhivu. Pridržavajući se zakonodavno propisanih odredbi o elektroničkom vođenju uredskog poslovanja, tijekom 2022. godine je u aplikativni sustav eGOP implementiran i sustav korištenja elektroničkog potpisa i elektroničkog pečata.

U razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022. unutarnja revizija je izradila tri revizorska izvješća i tri praćenja provedbe preporuka, odnosno obavljeno je šest aktivnosti iz područja provedbe unutarnjih revizija i to: unutarnja revizija iz područja upravljanja imovinom (konačno izvješće - ožujak 2022.), unutarnja revizija iz područja provedbe inspekcijskog nadzora iz djelokruga rada turističke inspekcije (listopad 2022.), unutarnja revizija iz područja građevinske inspekcije – izrada kataloga nezakonitih građevina - nacrt izvješća (prosinac 2022.), praćenje provedbe preporuka iz revizije procesa verifikacije rada inspektora u području sigurnosti hrane (provedba preporuka završena), praćenje provedbe preporuka iz revizije procesa kontrole pošiljaka biljnih proizvoda koji se uvoze u područje EU te praćenje provedbe preporuka ranijih razdoblja iz revizije vezane za izradu planova inspekcijskih nadzora.

Osim aktivnosti vezanih za provođenje unutarnjih revizija izrađeno je i Mišljenje unutarnje revizije u sklopu Izjave o fiskalnoj odgovornosti (Prilog 5.) te Izvješće o učincima preporuka unutarnjih revizija provedenih u 2021. godini. Također, izrađen je prijedlog Godišnjeg plana rada Samostalne službe za unutarnju reviziju za 2023. godinu (KLASA: 042-02/22-01/4; URBROJ: 443-01-19-22-1), kojeg je u prosincu 2022. odobrio čelnik institucije. Ažuriran je registar rizika, izrađeno godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa Državnog inspektorata 2021.-2024., izrađeno Godišnje izvješće o radu Samostalne službe za unutarnju reviziju za 2022. godinu te, na zahtjev Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija, Izvješće o stalnom stručnom usavršavanju u 2022. godini.

Zbog odlaska više unutarnje revizorice iz Samostalne službe za unutarnju reviziju, tijekom 2022. godine nisu provedene sve Godišnjim planom rada obuhvaćene revizije - već su iste planski obuhvaćene u narednim razdobljima provedbe unutarnjih revizija u Državnom inspektoratu.

Ključne točke ostvarenja mjere koje se odnose na Sektor za drugostupanjski upravni postupak tijekom promatranog razdoblja, a koje su utvrđene u Provedbenom programu za 2022. godinu, provode se u skladu sa predviđenom dinamikom provedbe. Sektor za drugostupanjski upravni postupak rješava o žalbama koje su izjavljene protiv rješenja inspektora tržišne inspekcije, sanitarne inspekcije, veterinarske inspekcije, poljoprivredne inspekcije, lovne inspekcije, šumarske inspekcije, fitosanitarne inspekcije, turističke inspekcije, rudarske inspekcije, inspekcije otpreme pod tlakom, energetske inspekcije, inspekcije gospodarenja otrovnim kemikalijama, inspekcije rada, inspekcije zaštite okoliša, inspekcije zaštite prirode i vodopravne inspekcije. Od ukupno 295 zaprimljenih žalbi u 2022. godini, riješene su 124 žalbe,

i to: u području rada inspekcije rada - područja radnih odnosa 25 žalbi, u području rada vodopravne inspekcije 19 žalbi, u području rada tržišne inspekcije 18 žalbi, u području rada inspekcije rada - područja zaštite na radu 16 žalbi, u području rada veterinarske inspekcije 13 žalbi, u području rada turističke inspekcije 9 žalbi, u području rada poljoprivredne inspekcije 7 žalbi, u području rada sanitarne inspekcije 4 žalbe, u području rada šumarske inspekcije 4 žalbe, u području rada rudarske inspekcije 3 žalbe, u području rada inspekcije zaštite okoliša 2 žalbe, u području rada inspekcije zaštite prirode 2 žalbe, u području rada lovne inspekcije 1 žalba te je u području rada energetske inspekcije riješena 1 žalba.

Pokazatelj rezultata Mjere 18. „broj odbijenih žalbi u odnosu na broj riješenih žalbi %“ je u izvještajnom razdoblju ostvaren u postotku od 63,44% (ciljana vrijednost za 2022. godinu - 75%). Naime, broj zaprimljenih žalbi u odnosu na broj riješenih žalbi kojima su poništena prvostupanjska rješenja te ih je drugostupanjsko tijelo samo riješilo iznosi 12,9 %, dok broj žalbi u odnosu na broj riješenih žalbi kojima su poništena prvostupanjska rješenja i dostavljena prvostupanjskom tijelu na ponovno rješavanje iznosi 17,74 %.

U razdoblju od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2022. protiv donesenih drugostupanjskih rješenja Sektora za drugostupanjski upravni postupak pokrenuta su 62 upravna spora te su u ostavljenim rokovima nadležnim prvostupanjskim sudovima dostavljeni odgovori na tužbe. U području rada tržišne inspekcije pokrenuta su 43 upravna spora, u području rada inspekcije rada - područje radnih odnosa pokrenuto je 6 upravnih sporova, u području rada rudarske inspekcije pokrenuta su 4 upravna spora, u području rada turističke inspekcije pokrenuta su 2 upravna spora, u području inspekcije rada - područje zaštite na radu pokrenuta su 2 upravna, u području sanitarne inspekcije pokrenuta su 2 upravna spora, u području rada vodopravne inspekcije pokrenut je 1 upravni spor, u području rada veterinarske inspekcije pokrenut je 1 upravni spor te je u području rada inspekcije zaštite prirode pokrenut 1 upravni spor.

U 21 predmetu u kojima su tužitelji protiv prvostupanjskih presuda/rješenja upravnih sudova izjavili žalbe Visokom upravnom sudu RH dostavljeni su odgovori na žalbe, i to u području rada tržišne inspekcije 10 odgovora na žalbu, u području rada turističke inspekcije 4 odgovora na žalbu, u području rada poljoprivredne inspekcije 2 odgovora na žalbu, te u području rada veterinarske inspekcije, inspekcije rada – područja radnih odnosa, inspekcije rada - područja zaštite na radu, rudarske inspekcije i sanitarne inspekcije po 1 odgovor na žalbu na presude.

Nadalje, u promatranom razdoblju zaprimljeno je 69 odluka upravnih sudova (67 presuda i 2 rješenja), u 60 presuda odbijene su tužbe izjavljene na drugostupanjska rješenja Sektora za drugostupanjski upravni postupak, jednim (1) rješenjem obustavljen je pokrenuti upravni spor, jednim (1) rješenjem odbijen je zahtjev za izvršenje presude upravnog suda.

U 7 odluka upravnih sudova poništena su tri (3) drugostupanjska rješenja u upravnom području rudarske inspekcije, dva (2) u upravnom području tržišne inspekcije, te po jedno rješenje (1) u upravnom području poljoprivredne inspekcije i inspekcije rada područje radnih odnosa. Sektor je izjavio žalbe na 3 presude upravnih sudova te je postupak u tijeku.

U navedenom razdoblju zaprimljeno je 40 presuda Visokog upravnog suda RH, od kojih je u 36 presuda potvrđena odluka upravnih sudova kojima su odbijene tužbe izjavljene na drugostupanjska rješenja, u 3 presude potvrđene su odluke upravnih sudova kojima su usvojene

tužbe, u jednom predmetu Visoki upravni sud RH potvrdio je presudu upravnog suda kojom je sud sam riješio stvar. Protiv jedne presude Visokog upravnog suda RH podnesen je zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti presude.

Prema Nacionalnom programu reformi, ključne točke ostvarenja mjera Sektora za drugostupanjski upravni postupak u Provedbenom programu za 2022. godinu, ulaze u kategoriju „ostale mjere“, iste su ostvarene te se kontinuirano provode u svrhu ostvarenja CSR 2.b / SDG 16.

3. DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA

Pristupajući propisanom modelu strateškog planiranja u tijelima javne uprave i izradom prvog kratkoročnog akata strateškog planiranja - provedbenog programa u 2021. godini, sukladno svom djelokrugu rada razvidnom iz članka 3. Zakona o Državnom inspektoratu („Narodne novine“, br. 115/2018, 117/2021) i donesenom Programu Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020.-2024., Državni inspektorat svojim djelovanjem doprinosi ostvarenju sljedećih pet ciljeva Vlade Republike Hrvatske:

CILJ 1.1. Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost

CILJ 2.1. Gospodarski oporavak i poslovno okruženje

CILJ 3.1. Samodostatnost u hrani i niskouglijična energetska tranzicija

CILJ 3.2. Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja

CILJ 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država.

Najvažniji rezultati ostvareni provedbom mjera Provedbenog programa Državnog inspektorata u izvještajnom razdoblju istaknuti su kako slijedi:

CILJ 1.1. Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost

Provedbom mjere iz Provedbenog programa, u ostvarenju ovog cilja Vlade Republike Hrvatske doprinosi Sektor za nadzor radnih odnosa i Sektor za praćenje i unaprjeđenje rada Državnog inspektorata.

Otkrivanjem i suzbijanjem nezakonitosti u području radnih odnosa i zaštite na radu inspekcija rada kroz provedbu sustavnih i koordiniranih inspekcijskih nadzora pridonosi ostvarivanju programskog cilja Vlade Republike Hrvatske – „Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost“.

Poseban doprinos u provedbi ciljeva Programa Vlade bio je usmjeren na sprječavanje rada „na crno“ obavljanjem inspekcijskih nadzora provedbe propisa iz područja radnih odnosa, čime se utjecalo na smanjenje broja nezakonito zaposlenih, kao i na osiguranje dostojanstvenih uvjeta rada uz maksimalnu zaštitu radnika i poduzetnika.

Zaštita na radu sastavni je dio radnog procesa i važna je za očuvanje ljudskih resursa te postizanje uspješnosti i snage svake organizacije. Odgovoran odnos i ulaganje u zaštitu na radu i razvoj, kao i razvoj kulture prevencije rizika na mjestima rada, pridonosi dobrobiti radnika, poslodavaca i društva u cjelini. Dulji ostanak radnika u svijetu rada te što manji broj prijevremenih invalidskih mirovina pridonosi i stabilnosti mirovinskog sustava. Stoga je trajno poboljšavanje sigurnosti i zaštite zdravlja na mjestima rada važno kako bi se smanjio broj ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i gospodarskih gubitaka (zbog ozljeda, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom).

CILJ 2.1. Gospodarski oporavak i poslovno okruženje

Provedbom mjere iz Provedbenog programa, u ostvarenju ovog cilja Vlade Republike Hrvatske doprinosi Sektor za nadzor trgovine i zaštite potrošača.

Obavljanjem inspekcijskih nadzora i drugih poslova tržišne inspekcije u području trgovine, usluga i zaštite potrošača jača se provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju poslovnog

okruženja u kojem se potiče pozitivna poslovna praksa trgovaca prema potrošačima, pa time i zaštita ekonomskih interesa potrošača i sigurnosti potrošača pri kupnji i korištenju neprehrambenih (tehničkih) proizvoda.

Naime, u području kontrole sigurnosti proizvoda značajnu ulogu imaju tijela nadzora nad tržištem, čija zadaća podrazumijeva onemogućavanje stavljanja na tržište i/ili raspolaganje na tržištu Republike Hrvatske proizvoda koji mogu ugroziti zdravlje ili sigurnost potrošača.

Isto tako, kako štetne posljedice za potrošače tako i za poduzetnike predstavlja neregistrirano obavljanje trgovine i pružanje usluga, svrha provedbe inspekcijskih nadzora tržišne inspekcije je i suzbijanje neregistriranog obavljanja navedenih djelatnosti čime se ujedno doprinosi pozitivnom poslovnom okruženju i gospodarskom oporavku.

U cilju daljnjeg jačanja zaštite potrošača, te legaliteta obavljanja trgovine, i uslužnih djelatnosti, tržišna inspekcija kontinuirano nastavlja s provedbom sustavnih inspekcijskih nadzora radi povećanja pravilne primjene propisa od strane nadziranih osoba u području trgovine, usluga, zaštite ekonomskih interesa potrošača i sigurnosti neprehrambenih proizvoda.

CILJ 3.1. Samodostatnost u hrani i niskouglijčna energetska tranzicija

Provedbom mjera iz Provedbenog programa, u ostvarenju ovog cilja Vlade Republike Hrvatske doprinosi Sektor za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane, Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor, Sektor za nadzor u šumarstvu i lovstvu, Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor (inspekcija zaštite okoliša i vodopravna inspekcija) Državnog inspektorata.

Doprinos u provedbi Cilja 3.1. iz Programa Vlade RH u dijelu veterinarske inspekcije usmjeren je na uspostavu sustava financiranja službenih kontrola, upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, upravljanjem i organizacijom RASFF sustava, osiguravanjem pravilnog korištenja TRACES NT sustava u prometu životinja i roba kod uvoza u Republiku Hrvatsku kao i prometa životinja između država članica EU.

U cilju uspostave i učinkovite provedbe kontrole financiranja službenih kontrola donesen je Pravilnik o pristojbama i naknadama za financiranje provedbe službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti, a kontinuiranom provedbom Planova službenih kontrola kao i neplaniranih inspekcijskih nadzora osigurano je provođenje propisanih preventivnih mjera u sustavu sigurnosti hrane u svim fazama proizvodnje i prometa.

U suradnji s drugim tijelima državne uprave trajno se pridonosi i zalaže za ostvarivanje učinkovite zaštite potrošača kroz plasiranje sigurnih proizvoda na tržište kako Republike Hrvatske tako i Europske unije. Usporedbom s prošlogodišnjim razdobljem uočen je kontinuitet u postupanju veterinarske inspekcije, a izradom dokumentiranih procedura povećana je kvaliteta provedbe inspekcijskih nadzora i jednoobraznost u postupanju i donošenju adekvatnih mjera. Ispunjenje ciljeva javnih politika u ovom sektoru kao i postizanje planiranog broja inspekcijskih nadzora može se dugotrajno ostvariti osiguravanjem optimalnog broja veterinarskih inspektora koji će kontinuiranim nadzorima omogućiti sigurnost potrošača i održavanje zdravlja životinja što doprinosi povećanju konkurentnosti na tržištu.

Obavljanje inspekcijskih nadzora i drugih poslova poljoprivredne inspekcije u području poljoprivrede, stočarstva, kvalitete hrane i vinarstva doprinosi pozitivnom utjecaju primjene mjera na ukupnu emisiju stakleničkih plinova u sektoru poljoprivrede, a što se očituje kroz izravno smanjenje emisija metana i didušikovih spojeva.

Mjere korištene za ostvarivanje navedenih ciljeva samodostatnosti u hrani i niskouglične energetske tranzicije uključuju promjenu u ishrani goveda i svinja te sastavu hrane za životinje, anaerobnu digestiju (silaze i obnovljive ligno-celulozne sirovine, organskih nusproizvoda prehrambene industrije i klaonica, biorazgradive frakcije čvrstog komunalnog otpada te mikrobne biomase).

Nadalje, navedenim ciljevima doprinosi se i proizvodnjom bioplina za proizvodnju električne i toplinske energije i goriva za motore s unutarnjim izgaranjem, unapređenjem objekata ili nastambi kao i sustavom gospodarenja gnojivom, unapređenjem aplikacije gnojiva, izgradnjom hidromelioracijskih zahvata, poticanjem razvoja „precizne poljoprivrede“ koja se temelji na razvijenim GIS i GPS tehnologijama te uvođenjem novih kultivara, sorti i vrsta u proizvodnju hrane.

U sprječavanju unošenja u Republiku Hrvatsku, odnosno Europsku uniju, karantenskih i drugih posebno opasnih ili potencijalno opasnih organizama štetnih za bilje i biljne proizvode te njihova širenja na području Republike Hrvatske vrlo važnu ulogu ima učinkovita provedba inspekcijskog nadzora bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta pri njihovom unosu (uvozu) na područje Republike Hrvatske iz trećih zemalja, provoza preko Republike Hrvatske te njihovu premještanju na području Republike Hrvatske, uključujući izricanje propisanih fitosanitarnih mjera u slučajevima kad se utvrdi neusklađenost s fitosanitarnim zahtjevima propisanim izravno primjenjivim i drugim pravnim aktima Europske unije te nacionalnim propisima u području biljnog zdravstva. Uz obavljanje više vrsta službenih kontrola i drugih službenih aktivnosti u biljnom zdravstvu, osobito je važno izvršenje spomenutih fitosanitarnih mjera, u čemu je ključ djelotvornosti nadležne inspekcije.

Mjerom »Sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje izricanjem fitosanitarnih mjera i njihovim izvršenjem« fitosanitarna inspekcija pridonosi ostvarenju cilja Programa Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024., konkretno, cilja br. 3.1. »Samodostatnost u hrani i niskouglična energetska tranzicija«.

Doprinos zelenoj tranziciji očituje se u očuvanju poljoprivredne proizvodnje, šuma i okoliša od karantenskih i drugih organizama štetnih za bilje i biljne proizvode. Spomenuto se postiže najvećim dijelom preventivnim mjerama, a u slučaju već prisutnih štetnih organizama njihovim učinkovitim suzbijanjem, s krajnjim ciljem njihova iskorjenjivanja. Time se u osnovi postižu gospodarski i ekološki učinci, a u konačnici i financijski. Sa svakom izrečenom i izvršenom fitosanitarnom mjerom izbjegava se ili reducira i potencijalna uporaba sredstava za zaštitu bilja, čime se cjelokupan okoliš, kako prirodni tako i antropogeni, rasterećuje od štetnih i nepoželjnih kemikalija, koje na brojne načine izravno ili neizravno štetno utječu na ljude te cjelokupan živi svijet i životno okruženje.

Usporedbom s prošlogodišnjim razdobljem vidljiv je kontinuitet postupanja šumarske i lovne inspekcije, stoga treba i dalje očekivati doprinos inspektora kroz provedbu planiranog broja

inspekcijskih nadzora uz kvalitetu provedbe na dosadašnjoj razini. Isto tako, šumarska i lovna inspekcija će kroz zajedničke nadzore s drugim inspekcijama Državnog inspektorata i zajedničkim akcijama s MUP-om, u određenom segmentu, pridonijeti svakako i očuvanju i poboljšanju bioraznolikosti te održivom upravljanju ekosustavima, prirodnim dobrima i bioraznolikošću.

Učinkovitim i pravovremenim obavljanjem inspekcijskih nadzora u području zaštite zraka, zaštite ozonskog sloja i klimatskih aktivnosti, inspektori zaštite okoliša uz primjenu pro aktivnog pristupa ali i procesuiranjem utvrđenih nezakonitosti, doprinose smanjivanju emisija onečišćujućih tvari u zrak i tvari koje oštećuju ozonski sloj te tako djeluju na poboljšanje kvalitete zraka i ublažavanje klimatskih promjena, što doprinosi zelenoj tranziciji.

Primjenom učinkovitog, proaktivnog pristupa i pravovremenim obavljanjem inspekcijskih nadzora u području gospodarenja otpadom ali i procesuiranjem utvrđenih nezakonitosti inspektori zaštite okoliša doprinose smanjivanju nastanka otpada, povećanju recikliranja otpada i smanjivanju odlaganja otpada, te tako doprinose zelenoj tranziciji.

Prema rezultatima vodopravne inspekcije u izvještajnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. godine razvidno je da su postignuti ciljevi i aktivnosti mjere 10. Postizanje i očuvanje dobrog stanja voda sukladno planiranim aktivnostima i realizacijom ključnih točaka vodopravne inspekcije za 2022. godinu. Provedbom učinkovitih inspekcijskih nadzora vodopravne inspekcije, koordiniranih nadzora te zajedničkih akcija u kojima ista sudjeluje doprinosi podizanju svijesti i odgovornosti nadziranih pravnih i fizičkih osoba u primjeni propisa iz područja vodnoga gospodarstva. Brzo i učinkovito djelovanje vodopravne inspekcije u slučaju iznenadnih i izvanrednih onečišćenja voda rezultiralo je očuvanjem voda, vodnog režima i vodnog okoliša. Provedbom inspekcijskih nadzora nad isporučiteljima vodnih usluga unutar Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2022. godini provjerena je ispravnost sustava za dobavu vode i prostora za zahvat i crpljenje vode za potrebe zaštite od požara što je od velikog značaja za zaštitu od požara u Republici Hrvatskoj. Za uspješnije i učinkovitije obavljanje Provedbenog programa neophodno je jačanje ljudskih potencijala, te usavršavanje postojećih u području vodopravne inspekcije.

CILJ 3.2. Prostorni razvoj i turizam u funkciji održivog razvoja

Provedbom mjera iz Provedbenog programa, u ostvarenju ovog cilja Vlade Republike Hrvatske doprinosi: Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode i vodopravni nadzor (inspekcija zaštite prirode), Sektor za nadzor u turizmu i ugostiteljstvu i Sektor za nadzor građenja Državnog inspektorata.

Održivo korištenje prirodnih dobara je korištenje prirodnih dobara na način da se održava njihov potencijal kako bi se udovoljilo potrebama da ispune, sada i u budućnosti, odgovarajuće ekološke, gospodarske i socijalne funkcije na lokalnim, nacionalnim i globalnim razinama.

Cilj je inspekcijskim nadzorima smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara. Održivost razvoja i očuvanje zaštićenih dijelova prirode Republike

Hrvatske pospješuje se provođenjem učinkovitih inspekcijskih nadzora inspektora zaštite prirode.

Sektor za nadzor u turizmu i ugostiteljstvu kroz provedbu kontinuiranih, sustavnih i koordiniranih inspekcijskih nadzora u području turizma i ugostiteljstva trajno pridonosi razvoju održivog turizma u Republici Hrvatskoj. Naime, Hrvatski sabor je na sjednici 16. prosinca 2022. donio Strategiju razvoja održivog turizma do 2030. godine, koji je najvažniji strateški dokument hrvatskog turizma, a objavljena je 04. siječnja 2023. godine u „Narodnim novinama“, broj: 2/23. Obavljanjem inspekcijskih nadzora i drugih poslova turističke inspekcije u području ugostiteljstva, pružanju usluga u turizmu i turističke pristojbe, jača se provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju okruženja u kojem se potiče unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta, a sve u cilju pozicioniranja Republike Hrvatske kao vodeće turističke zemlje svijeta. Također, osigurava se primjena propisane kvalitete turističkih i ugostiteljskih usluga što posljedično utječe na uspješnost Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma.

Jednako tako, turistički inspektori svojim djelovanjem pridonose suzbijanju nelojalne konkurencije, a koja je, između ostalog, na tržištu prisutna zbog neregistriranog obavljanja ugostiteljske djelatnosti, neregistriranog pružanja ugostiteljskih usluga i neregistriranog pružanja usluga u turizmu.

Provedbom mjere 13. građevinska inspekcija utječe na stanje u prostoru na razini cijele Hrvatske, posebno postupanjem u zaštićenim i izvan-građevinskim područjima te pridonosi cilju 4.2. Očuvanje identiteta prostora određenog Strategijom prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 106/2017). Bitno je pri tome naglasiti da javne politike urbanog razvoja i prostornog planiranja vrednuju zaštićeni prostor kao jedan od najvažnijih resursa države, čije očuvanje od devastacije prouzročene nezakonitim građenjem ima veliki značaj za društvo u cjelini.

Osim navedenog, poslovima uklanjanja potresima uništenih zgrada, doprinosi se provedbi mjera Plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO) odnosno djelotvornijim procesima obnove, rekonstrukcije i revitalizacije potresom pogođenih područja.

CILJ 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država

Provedbom mjera iz Provedbenog programa, u ostvarenju ovog cilja Vlade Republike Hrvatske doprinosi Sektor sanitarne inspekcije, Sektor za nadzor rudarstva, energetike i opreme pod tlakom, Sektor za ljudske potencijale, pravne poslove i uredsko poslovanje, Sektor za proračun i računovodstvene poslove, Sektor za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom, Sektor za informatiku, Sektor za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor, Sektor za drugostupanjski upravni postupak te Samostalna služba za unutarnju reviziju Državnog inspektorata.

Redovitom provedbom inspekcijskih nadzora na temelju procjene rizika i drugih poslova sanitarne inspekcije u području: sigurnosti hrane, zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe i vode za ljudsku potrošnju, stavljanja na tržište kemikalija i biocida, zaštite od buke i zračenja te zaštite pučanstva od zaraznih bolesti - jača se provedba zakonodavstva i time

pridonosi poslovanju u okruženju koje osigurava slobodu kretanja robe uz visoku razinu zaštite zdravlja potrošača, a aktivnostima Državnog inspektorata u sustavima žurnog uzbunjivanja RASFF (za hranu) i RAPEX (za predmete opće uporabe) značajno se pridonosi transparentnosti u provedbi redovnih aktivnosti.

Održavanje propisanih standarda u području rudarstva, energetike i opreme pod tlakom, moguće je učinkovitim provođenjem inspekcijskih nadzora rudarskih inspektora, elektroenergetskih inspektora i inspektora opreme pod tlakom s ciljem dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih odredbi u području istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, elektroenergetike, naftnog rudarstva, toplinarstva i plinarstva i području kojim se uređuje uporaba opreme pod tlakom, uz osiguravanje optimalnog broja inspektora.

Sukladno Planu zakonodavnih aktivnosti za 2022. godinu, u prvom kvartalu 2023. godine se očekuje stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom inspektoratu, koji će doprinijeti boljoj i efikasnijoj učinkovitosti rada svih inspekcija Državnog inspektorata.

Obavljanjem financijsko-knjigovodstvenih i drugih poslova Sektora za proračun i računovodstvene poslove obavlja se uredna provedba zakonodavstva i time pridonosi stvaranju okruženja u kojem se potiče pozitivna poslovna praksa. Kroz zakonodavno uredan i transparentan rad uz dostupnost financijsko-knjigovodstvenih podataka na internet stranicama ovog tijela državne uprave (www.dirh.hr) upoznaje se zainteresiranu javnost s poslovanjem Državnog inspektorata i tome dodatno jača povjerenje građana Republike Hrvatske, kao i šire svih dionika u poslovanju.

Aktivnosti Sektora za nabavu, strateško planiranje i upravljanje imovinom u sastavu su tri potporne mjere iz Provedbenog programa: „Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga“, „Zakonito, djelotvorno i učinkovito planiranje i upravljanje promjenama“ i „Djelotvorno upravljanje ljudskim resursima“, čijom se urednom realizacijom zakonodavno propisanih obveza Državnog inspektorata (kao tijela državne uprave – državne upravne organizacije) nedvojbeno doprinosi učinkovitosti poslovnih procesa, transparentnosti rada javne uprave (objavom planova i izvješća o radu i provedbi) i otpornosti na sve vanjske i unutarnje rizike poslovanja (kroz strateško upravljanje rizicima).

Multidisciplinarno djelovanje, postupanje u skladu s provedbenim propisima iz područja zaštite na radu i zaštite od požara te odgovornim odnosom državnih službenika i namještenika prilikom obavljanja poslova uz pridržavanje propisanih mjera zaštite na radu i zaštite od požara kao i aktivnim sudjelovanjem državnih službenika i namještenika u provođenju edukacija i osposobljavanja iz područja zaštite na radu i zaštite od požara rezultira sprječavanjem ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom. Nadalje, kontinuirano ulaganje u zaštitu na radu i zaštitu od požara te prilagođavanje novim tehnologijama zaštite na radu i zaštite od požara, kao sastavni dio radnog procesa doprinosi sigurnijem i zdravijem radnom okruženju.

Relativno nizak postotak utvrđenih većih nepravilnosti u provedenim kontrolno-instruktivnim nadzorima pokazuje napredak u zakonitosti postupanja inspektora u provođenju inspekcijskog postupka. Izrazito uspješan rezultat zastupanja pred upravnim sudovima je zajednički uspjeh ispravnog postupanja inspektora, Sektora za drugostupanjski upravni postupak i Sektora za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor (koji provodi instrukcije i edukacije inspektora u

pojedinačnim pitanjima pravilne primjene prekršajnog i upravnog postupka). Uočeno je, što je iznimno pozitivan rezultat rada Sektora za unutarnji i kontrolno-instruktivni nadzor u 2021. godini, da je u 2022. godini značajno porasla razina postupanja inspektora u postupku kontrole izvršenja rješenja i nastavno tome provođenja izvršnog postupka. Slijedom navedenog, razvidno je kako su ove aktivnosti od iznimne važnosti u kontinuiranom zajedničkom pristupu ostvarenja cilja, odnosno jačanju učinkovite, transparentne i otporne države.

Sektor za drugostupanjski upravni postupak sudjeluje u ostvarenju ovog cilja kroz provedbu Mjere 18: Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga. Kontinuirano ostvarenje cilja provodi se odlučivanjem (rješavanjem) o žalbama protiv upravnih akata inspektora Državnog inspektorata, davanja pravovremenih odgovora na tužbe povodom pokrenutih upravnih sporova protiv rješenja Sektora, davanja odgovora na žalbe protiv presuda upravnih sudova te pravovremenog izjavljivanja redovitih i izvanrednih pravnih lijekova protiv presuda upravnih sudova. Dakle, kroz rad Sektora se građanima (partnerima i korisnicima usluga) jamči njihovo ustavno pravo na načelo traženja istine.

Samostalna služba za unutarnju reviziju sudjeluje u ostvarenju cilja 4.1. kroz mjeru 18. „Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i korisnicima usluga“ obavljanjem revizijskih i savjetodavnih aktivnosti. Unutarnja revizija procjenjuje sustav unutarnjih kontrola u Državnom inspektoratu, omogućuje neovisno i objektivno stručno mišljenje te daje savjete za unapređenje poslovanja tijela državne uprave što svakako doprinosi sigurnosti odgovorne osobe institucije da je provedba upravljačkih i kontrolnih mehanizama odgovarajuća, ekonomična i dosljedna u odnosu na općepriznate standarde i nacionalno zakonodavstvo.

Kvalitetnim i neovisnim obavljanjem poslova unutarnje revizije pruža se objektivna i stručna potpora ostvarenju misije Državnog inspektorata kroz davanje preporuka za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima, što svakako doprinosi u jačanju učinkovitosti rada Državnog inspektorata - a posljedično i učinkovitosti rada državne uprave.

4. Prilog

U prilogu se daje tablični prikaz Godišnjeg izvješća o provedbi Provedbenog programa Državnog inspektorata 2021.-2024. za 2022. godinu u xlsx. formatu.

GLAVNI DRŽAVNI INSPEKTOR

dr. sc. Andrija Mikulić